

Člani Poslovanske kmetijske zveze. — Cena 38 Din za celo leto. — Za tuzemstvo 60 Din. — Poslovna mesta številka 1 Din. — V inseratnem delu vsaka drobna vrstica ali nje prestop 10 Din.

Izhaja vsako sredo ob 6 zjutraj. — Spet in dopolni naj se pošiljajo Uredništvu „Domoljuba“, naročnika reklamacije in inserati pa Upravništvu „Domoljuba“, v Ljubljani, Kopitarjeva ulica štev. 6.

Ljubljanska oblastna skupščina na delu.

14. marca se je sešla ljubljanska oblastna skupščina na zasedanje. Na prvi seji je najprvo podal predsednik dr. Natlačen poročilo o sedanjem stanju. Omenjal je, da se je za vodstvo vedno širših poslov oblastne samouprave nastavilo uradništvo, ki je za te posle že usposobljeno, da se je za pisarne kupila za 800.000 Din Auerspergova hiša, kamor sta se že vselila gradbeni in kmetijski oddelek, da se bo za ostale potrebne prostore povečalo poslopje Kranjske hranilnice, kjer bo potem stalno delovala obl. skupščina in oblastni odbor. Poročal je nadalje, da je oblast dobila

lasten deurni zavod

v Kranjski hranilnici, za katero je bil imenovan nov upravni odbor. Skupno z mariborsko oblastjo je začel odbor izdajati

lastno glasilo »Samoupravo«,

ki ne bo samo uradni organ za obe oblasti, temveč tudi poučen list za naše občine.

Oblastne finance.

Finančno ministrstvo je od skupščine predlagani proračun znižalo od 56 milijonov na 48 milijonov Din. Oblastne davščine pobirajo državni davčni uradi, skupni donos vseh davščin znaša letos do 14. marca malo manj kot 3 milijone Din. Z dosedanjim uspehom smo zadovoljni.

Kranjske deželne elektrarne.

Završnice oddaja tok (3000 k. s.) po celi Gorenjski do Kranja in se zdaj delajo proge v Kamnogorico in Kropo, Boh. Belo in Dovje. Cena toku je še enkrat nižja kot pred vojno. Elektrarna v Bohinju (300 k. s.), ki jo je zgradila avstrijska armada, je pasivna radi vednih popravil. Elektrarna v Zagradcu (200 k. s.) se popravlja in se bo omrežje razširilo zlasti proti Litiji. Obnovitna dela pri žirovski elektrarni bodo kmalu gotova. Dohodki vseh elektraren baš krijejo stroške. Zopet se proučujejo vodni načrti na Savi do Kranja do Medvod (1300 k. s.), kar je l. 1914 vojna preprečila.

Javna gradbena dela

so se v preteklem letu mogla vršiti le še v najnujnejših slučajih, ker oblastni odbor ni

še imel lastnega gradbenega oddelka in je te posle še izvrševala državna gradbena direkcija. 15. marca pa je začel delati lastni gradbeni oddelek s 4 inženjerji. Kljub nedostatkom so se vršile priprave za redno poslovanje. Izdeluje se načrt za železobetonski most čez Pšato v Mostah, napravljen je načrt za preložitev klanca Nemška vas—Poljane, izvršen je ogled za cesto Semič—Kot, izvršene so priprave za preložitev klanecv Tenetiše — Golinik.

Nastavilo se bo 120 novih cestarjev, stari se bodo upokojili z 31. marcem, prenizke plače se bodo povišale, le na ta način je upati, da se bodo ceste dvignile. Predsednik je p. sredoval pri ministrstvu, da se v celoti izplača državni dogl našim cestnim odborom v znesku 13 milijonov, kar je ministrstvo obljubilo, da bo storilo, ko se bo dobilo državno posojilo.

K 1. aprilom preidejo drž. ceste Kranj—Jezerko, N klo—Ljubelj, Kalce—Hotedersica v upravo oblastnega odbora.

Od ministrtva za socialno politiko je prejel obalstni odbor

200.000 Din za pomoč

krajem, ki jih je zadela vremen. nezgoda. Iz svojega je dodal 150.000 Din. Dalje je obl. odbor podvzel akcijo za nižjo ceno modre galice, ki bo tako za 2 Din cenejša kot sicer.

Zdravstvo.

Nato je predsednik obširno poročal o razvoju zdravstvenih naprav, ki so v 10 letih silno zasostale in bo treba temeljitih preuredb, ki se vse z veliko vztrajnostjo pripravljajo. Po Veliki noči se bo otvorila strežniška šola, zdravilišče na Goliniku se razširi, cene so se znižale, povsod se je uredila zdravniška služba.

Predlogi oblastnega odbora.

Javna dela. Naj se gradijo naslednje nove ceste oz. preložijo ali razširijo stare:

10. Predlog glede gradnje novih, odnosno preložitve obstoječih deželnihi cest. Za preložitev oblastni skupščini je pripravljenih 13 cestnih projektov in sicer: 1. Predolg, da se zgradi deželna cesta II. vrste od mostu v P. novi vasi od železniške postaje Grosuplje v

dolžini okoli 6000 m; 2. da se zgradi deželna cesta II. vrste Videm—Krka, mimo vasi Zdenška vas, Velika in Mala Nova Gora in Hočevje do dež. ceste pri Krki v dolžini 10 km; 3. da se zgradi dež. cesta II. vrste Lazina—Hinje—Smuka v dolžini ca. 3 km; 4. da se preloži klanec na dež. cesti II. vrste, Semič; 5. da se preloži klanec na dež. cesti II. vrste Rob—Rašica na Rašici; 6. da se preloži klanec na deželni cesti II. vrste Smartno—Moravče pri »Javorskem pilu«; 7. da se preloži klanec pri graščini Medija na deželni cesti II. vrste Vače—Medija; 8. da se razširi deželna cesta II. vrste Zagorje—Trojane na progi Zagorje (želez. post.) do meje litijskega in brdskega cestnega okraja; 9. da se zgradi deželna cesta II. vrste Janče—Stanga—Litija; 10. da se preloži klanec na deželni cesti Litija—Moravče pri vasi Grbina; 11. da se preloži klanec na deželni cesti II. vrste Litija Vače nad trg. Vače; 12. da se preloži klanec na dež. cesti II. vrste Crnomelj—Adlešiči; 13. da se prelože klanec na deželni cesti II. vrste Leskovec—Sv. Duh in Impolca—Studenc.

Načrti za te predloge so pripravljani, polagoma, kakor bodo dopuščala sredstva, se bodo izvrševali.

Ostali sprejeti predlogi.

Za občino Preddvor, Kokro in Jezerko se ustanovi zdravstveno okrožje s sedežem v Preddvoru.

Ustanovi se dvoletna strežniška šola v Ljubljani.

Uredba o zdraviliščih.

Desetmilijonski sklad za zgradbo malih stancvanj zlasti v delavskih krajih, ker se je ugotovilo, da manjka v ljubljanski oblasti najmanj 2500 stanovanj. Na podlagi te uredbe bo mogoče posameznikom zidati stanovanjske hišice z malimi obrestmi in neznatno amortizacijo. Tekom 5 let bi bilo mogoče na ta način podpreti gradnjo 2000 hiš. Uredba je bila soglasno sprejeta.

Za povzdigo kmetijstva.

Kmetijski odsek je sklenil, da se oblastnemu odboru naroča:

1. Da podpira zidanje hlevov in gnojničnih jam z denarnimi sredstvi, ker je to eno izmed najbolj perečih vprašanj našega kmeta.

2. Da se upoštevajo povsod lokalni faktorji, ki to akcijo podpirajo.

3. Da preskrbi navodila, kako naj se

praktično in individualno te naprave izvrše, n. pr. z vežbanjem in izobrazbo zidarjev, ki bodo reflektante o zidavi tudi poučili.

4. Nabavo plemenskih bikov naj oblastni odbor podpira tako, da daje prispevke okrajnim živinorejskim odborom, ki to delo dobro vrše. Živinorejci iz drugih okrajev pa dobe od oblastnega odbora polovico ali pa vsaj tretjino prispevka za nabavo dobrih plemenjakov, zlasti pa v revnejših občinah. — Isto velja tudi glede preskrbe merjascev in ovnov.

V Belgradu.

13. marca. Slovenska univerza je rešena. Minister dr. Korošec je predlagal v ministrskem svetu, da se iz finančnega zakona črta § 44., po katerem bi prosvetni minister mogel ukiniti slovensko univerzo. Ministrski svet je predlog sprejel. Obenem je vseučiliška komisija izdelala načrt za novi vseučiliški zakon, ki bo v kratkem predložen narodni skupščini. Če bo zakon sprejet tak, kakršen je v načrtu, bo slovenska univerza končno veljavno rešena.

Skupščina je morala obravnavati o nujnem predlogu radičevcev in žerjavovcev glede razdelitve podpore stradajočim krajem. Minister je natančno razložil, koliko je vlada že razdelila in da je 50 milijonov pritrženih še za druge. Ob tej priliki je Radič obsul ministra za socialno politiko s tako grdimi psokami, da ga je skupščina ponovno izključila od treh sej.

14. marca. Žerjavovci in radičevci so vložili kar tri nepotrebne nujne predloge samo zato, da bi onemogočili skupščinsko delo. Načrt se jim pa vsled lastne nerodnosti ni posrečil in je kmalu prišel na vrsto proračun zunanega ministra. Ko je namestnik istega dal izbrpno poročilo o stanju naše zunanje politike — iz časopisnih poročil nam je itak znano, kaj novega pa ni povedal — je skupščina proračun sprejela.

Seja je trajala v zgodnje jutro, ko je bil sprejet tudi proračun ministrstva za agrarno reformo. S tem je bila debata o proračunu končana in pride na vrsto finančni zakon.

15. marca. Zopet nujni predlog, s katerim pa so se radičevci in žerjavovci hudo osramotili. Slo je za znani § 82. v finančnem zakonu, po katerem se naklada na neposredne davke velikim trgovskim podjetjem morejo naložiti samo do gotove mere, ker se je ugotovilo, da je po nekaterih krajih moralo eno trgovsko podjetje plačati tako skoro ves občinski davek. Zanimivo pri tem je namreč tole: Lansko leto so žerjavovski in samostojni časopisi naravnost divjali na SLS, češ da je ona kriva, če je ta paragraf prišel v finančni zakon. Sedaj pa je minister dr. Spaho povedal v narodni skupščini, da je baš od žerjavovskih pristašev dobila vlada celo vrsto nujnih predlogov, naj se uvrsti v finančni zakon določba, po kateri bodo velika industrijska podjetja obvezna plačevati občinske doklade samo do gotove mere. Po tej izjavi ministra dr. Spaha je bilo žerjavovce silno sram, zakaj

sami so se ujeli v zanjke, ki so jih celo leto nastavljali našim poslancem.

Ko je nato govoril poslanec Pucelj, so vsi poslanci razen par radičevcev in žerjavovcev zapustili skupščino.

Dohodnina že letos odpravljena.

Slovenska ljudska stranka je s svojim stvarnim delom dosegla nov velik uspeh za prečanske kraje, zlasti za Slovenijo: Dohodnina je za kmetstvo in delovno ljudstvo že letos takorekoč odpravljena. Notranji minister dr. Korošec je namreč stavil v ministrskem svetu predlog, da se zviša eksistenčni minimum, torej najnižje obdavčljiv dohodek od 6000 Din na 12.000 Din že za leto 1928., dočim bi po novem davčnem zakonu, ki pride v veljavo s 1. jan. 1929, dohodnina odpadla šele s prihodnjim novim letom. Ker naši kmetje in delavci nimajo na leto 120.000 Din čistih dohodkov, je dohodnina zanje že letos odpravljena.

Žerjavovce je ta novica strašno razburila, ker ima SLS pač nekaj pokazati, oni pa ničesar. Zato so hitro stavili nujni predlog, naj se dohodnina že letos odpravi. Pa jim je finančni minister povedal, da je ministrski svet na predlog dr. Korošca že itak sklenil eksistenčni minimum tako povišati, da je dohodnina za delovne stanovce takorekoč odpravljena — plačali jo bodo le še kapitalisti. In še več je povedal: da je sklenjena določba, na podlagi katere se bodo kmetje za doslej neplačano dohodnino nanovo pritožili in da mora reklamacijska komisija postopati skrajno prizanesljivo. Finančni minister oz. njegov namestnik minister dr. Spaho naglašja, da je vlada že vse to in še več storila, kar in kakor prepozno zahtevajo žerjavovci in radičevci.

Vodniake zastrupljajo.

Med svetovno vojno smo neredko čitali, da je umikajoči se sovražnik otroval zmagovalcu pitno vodo. Ni mogel uničiti svojega nasprotnika v odprtem boju z dovoljenimi sredstvi, zato se je, videč, da je vzeta zemlja zanj morda za vedno izgubljena, poslužil nedovoljenih pripomočkov onemoglega maščevanja.

Nekaj takega opazujemo lahko tudi v današnjih dneh pri naših parlamentarnih in splošno političnih bojih. Pa poglejmo najprej zgodovino zadnjih mesecev!

Prva Vukičevićeva vlada je sestavila v smislu blejskega sporazuma z dr. Korošcem državni program, kateremu naj bi sledili: pošteno delo, red, mir ter enakopravnost in s tem združeno izenačenje davčnih bremen. Pri sledečih volitvah sta glasovali za ta načela dve tretjini državnoborskih volilcev. In priznati je treba, da program Vukičevićeve volilne vlade ni bil varanje ljudstva, kajti z vso iskrenostjo je šla ta vlada na delo in z nevpogljivo odločnostjo je že izvršila eno najvažnejših točk delavnega načrta, to je izenačenje davčnih bremen, ki stopi v začetku l. 1929 v veljavo.

Zagrizenim sovražnikom ljudstva, žerjavovcem, ki so jim nasledili tudi radičevci, pa resno delo Vukičevićeve vlade ni šlo v osebno in strankarsko-politične račune, zato so Vukičevići vladi proglasili boj ter jo hoteli zrušiti in posaditi sebe v vodstvo države. Davidovičeva demokratska stranka je kmalu ugotovila, da žerjavovcem in radičevcem vzlic lepim besedam in mamljivim predlogom ni do ljudskega dela, temveč le za oblast. Po kratkem razgovoru z njimi, je tudi g. Davidovič spoznal, da hočejo žerjavovci in radičevci le podirati in da so za pravo državotvorno delo zaenkrat še neprimerni in nesposobni. Zato ima danes belgrajski parlament tako veliko vladno večino, kakor je po vojni še ni imel.

Kmetska demokracija, žerjavovci in radičevci so torej izgubili vso nado, da si pribore večino parlamentarnim potom, izgubili so bitko in na umiku zastrupljajo vodnjake. Evo, na kakšen način!

Napeljevanje k uporu.

Ko je SLS svoj čas zahtevala zakonodajno pokrajinsko samoupravo, so žerjavovci napadali nje somišljenike s separatisti in protidržavnimi elementi in krulo preganjali politične nasprotnike. Slovenskim davkoplačevalcem, ki so le ponižno zdihovali pod težo žerjavoskih davčnih bremen, pa je grozil žerjavovski tednik z zaporom. Zdaj pa, ko je izenačenje davkov izvršeno in so davčna bremena znižana, hujskajo žerjavovci in radičevci, da državnega proračuna prečani ne bodo priznali četudi bi glasovala zanj večina ljudskih zastopnikov in da bodo odrekli plačevanje davkov. Hkratu napeljuje Kmetska demokracija k uporu tudi z blazno utemeljitvijo, češ: vsega prečanskega prebivalstva ni mogoče postaviti pod rubežen, še manj pa v zapor. (Glej »Kmetski list« št. 19.)

Zapeljevanje k plemenski mržnji.

Vsak narod ima svoje napake, vendar gotovo je, da je srbski narod v svojem jedru pošten, dobrasrčen, varčen, junaški narod. To priznava ves svet in tudi žerjavovci in radičevci tega dejstva niso zanikali, dokler so bili pri državnih blagajni in dokler so

STERMECKI, CELJE.

Zelim, da je vsakdo v Jugoslaviji določeno ugodnega nakupa v moji veletrgovini, radi tega razpoži jam naročila še 500 Din poštne proste, pri osebem nakupu pa povzemanje vojnije v primeru nakupa. Ne sledim konkurenčni ter ne vodim cenenege blazna, katero so te nuke cene u vredno. Prodajam zalajmeno dobro blago iz najboljših svetovnih tovarn, ker imam same direktne zveze s tovarnarji iz vsah industrijskih držav v Evropi. Več milijonsko zalogo, katera se nahaja v prtilčju prvem nadstropju in v polstrešnih skladiščih cele ogelne hiše, si vsakdo lahko ogleda in vpraša za cene, ne da bi bil prisoran kaj kupiti. Na razpolago je vedno 40 do 50 strokovno obraženih in prizanih uslužbencev, kateri dajejo radevolje vsakemu obiskovalcu točna poasnila in slednje cene od vsah predmetov.

Zaloga sestoji iz sledečih oddelkov in predmetov: Manufakturni oddelki: sukno, volna, platno, tkanine in razne tkanine iz bombaža in lana. Modni oddelki: perilo, pletenine, torbarski, nozarski jakleni in kosmetični izdelki, traki, čipke, vezni ne in muzikalije. Konfekcijski oddelki: gotove oblike za dame, gospode in otroke in klobuki. Čevljski oddelki: galanterijski, luksuzni in strupeni čevlji za dame, gospode in otroke. Poštorazpošiljalni oddelki in engros oddelki.

STERMECKI, CELJE.

NOVICAR

lahko bičali svoje politične nasprotnike s korpijoni. Danes govore in pišejo drugače. S svojimi izpadi o Kajmakčalanu je razburil patentirani patrifjot g. Pribičević v Zagrebu ves srbski narod. »Kmetški list«, glasilo slovenskih radičevcev pa piše z dne 7. marca 1927 št. 10 med drugim sledeče: »Srbijanci so južnjaki. — Evangelij južnjakov pa je lenoba.« Kaj naj pomenijo navedene besede? Ali vodi tako psovnanje k utrditvi države in k slogi njenih narodov, brez katere je država trajno nemogoča?

Sramotenje države pred svetom.

Gospodar, ki mu je mar ugled hiše, bo popravil napake kar mogoče tajno, kajti dobro ve, da trpi njegov dom in njegovo dobro ime, ako se gotove, četudi resnične domače zadeve obešajo na veliki zvon. Prav isto velja za državo. Žerjavovci in radičevci danes niso tega mnenja. Dokazane in nedokazane napake državne uprave, n. pr. »Glavnjačo« so že dvakrat privlekli pred parlament. Prej, dokler so bili v vladi, pa za belgrajske zapore niso imeli kritične besede. In dr. Korošec jih je naravnost prosil te dni, naj mu kot notranjemu ministru sporoče vse slučaje in jim obljubi, da bo pri zadete strogo kaznoval. Le pred svetom naj ne grde lastne države. Vse zaman. »Kmetška demokracija« hoče, da zve naše brezumno po njej povečane napake, brez katerih ni nobena država, vsa široka javnost. Tako bo naša domovina pred svetom še bolj umazana, naši sovražniki Italijani bodo bolj grdo pisali o njej in bo imela še manj kredita. Ali se tako popravljajo pogreške? Mi so ljudje, ki se poslužujejo takega načina kritike prijatelji ali sovražniki države?

POLITIČNI ZAPISKI

p Za »prečane nič, za Srbijo vse«, piše »Kmetški list«. Da, tako je bilo, posebno kar se Slovenije tiče tedaj, ko so bili žerjavovci in radičevci v vladi. Če pa tudi danes ni še vse tako, kot bi moralo biti, je kriva centralistična ureditev države, za katero so se baš privrženci današnje »kmetške demokracije« najbolj potegovali in za njo glasovali v največjo škodo Slovenije in edino le zato, da uničijo »klerikalnega zmaja«. Zmaja niso ugonobili in ga ne bodo, pač pa so privedli ravno žerjavovci in radičevci Slovenijo v desetih letih svojega nesrečnega gospodarjenja na rob propada.

p Rdečkarski »Ujedinjeni železničar« poroča, da bodo železničarji zopet volili svoje zaupnike, za katere so se od leta 1923. zaman potegovali. — Pa le ni sedanja »kleroradikalna« vlada tako za nič, kot sicer pišejo neki socialisti.

p Obupali so gospodje okrog »Kmetškega lista«, da bi dobila njih kmetška demokracija sploh še kdaj večino in vodstvo države, zato pišejo, da je treba državo v temelju preurediti in spremeniti ustavo. Nimamo nič zoper to, da zahteva danes radičevska gospoda popravo lastnih napak. Pa naj bo ustava kakršnakoli, vladala bo večina naroda. Te pa »kmet-

d Jasna beseda. Ta teden so sklicale ljubljanske svobodomiselnice sestanek, na katerega so povabile tudi gospe iz naših krogov. Namen je proslaviti desetletnico izročitve podpisov za majsko deklaracijo. Svobodomiselnice dame so predlagale skupno proslavo, na kateri naj govori dr. Korošec in dr. Kramer. Kakor nam je izza kulis znano, hočejo žerjavovski krogi, ki so s svojo politiko zašli v zagato, najti nekakšen izhod s tem, da se sporazumejo s SLS, ki naj bi jim odstopila del oblasti v Sloveniji in jim ne nasprotovala v Belgradu pri morebitnih pogajanjih za vstop v vlado. Zato gospodje med drugimi pošiljajo v ospredje tudi svoje dame. Vse prav: mi bi načelno nič ne imeli proti sporazumu. Toda nikjer nimamo ne dokazov ne jamstev, da bi bil ta sporazum iskren in pošteno mišljen. Gospodje od žerjavovske strani so že večkrat snedli dano besedo, ob času, ko so bili na vladi, so tako nasilno in neusmiljeno in skrajno krivično preganjali naše uradništvo, učiteljstvo, orožnike, oficirje in vsakogar ki je le malo krščanskega imel na sebi, da so uboge žene teh preganjancev iz strahu in skrbi izokale zadnje solze, so pošiljali oborožene bande na naše ljudi, so javno pripovedovali, da bodo v 4 letih iztrebili zadnjega klerikalca iz državnih služb, so v svojem časopisju grdo in neprestano napadali naše duhovnike, škofo, papeža, še danes dan za dnem psujejo in obrekujejo našega voditelja dr. Korošca, pred katerim se odkrije vsak pošten Jugoslovan in še marsikatera zelo odlična osebnost izven države. Kdo pri takih ljudeh jamči, da se bo ta sporazum pošteno držal? Zakaj na ta sporazum niso nikdar pomislili, ko so bili leta in leta na vladi? Častite dame lahko prav pošteno mislijo, toda dokler gospodje ne pokažejo v dejanju in v svojem časopisju, da je z njimi sporazum sploh mogoč, toliko časa na naši strani nimamo vzroka, da bi po ponovnih bridkih skušnjah zonet šli na led. Radi verolomnosti in pomanjkanja morale na žerjavovski strani smo bili pri vsakem sporazumu vedno tepeni le mi, ki smo pošteno mislili. Z nami vred seveda je bila tepena tudi dobra

skaa demokracija« nima in je ne bo imela, ker je že doigrala.

p Žerjavovska protivladna demonstracija je bila preteklo nedeljo v ljubljanskem sokolskem domu. Pod vlado Pribičevića je bila taka demonstracija izključena, kajti takrat je veljalo: kdor je proti vladi, je proti državi, marš z njim v Glavnjačo! Na dobro obiskanem shodu, kjer je bila dobra polovica radovednežev drugih strank, so kmetški demokratje povedali edino to, kar že tedne čitamo v njihovem časopisju, ki je dokazano skregano z resnico. Kričači v dvorani so v zahvalo, da jim notranji minister ni shoda prepovedal, kričali, naj se dr. Korošec zapre v Glavnjačo. Toda on je že prve

stvar, ki jo zastopamo. Tega pa mi dopustit ne moremo. Zato naj gospe od nasprotne strani najprej vplivajo na svoje gospode, da pokažejo iskreno voljo in podajo zanesljiva jamstva, da jim bomo zopet kdaj smeli — verjeti.

d Delo iščejo in delo je na razpolago. Pri borzi dela v Ljubljani išče delo: 1 gozd. praktikant, 4 manipulanti les. stroke, 2 gozdna čuvaja, 2 ekonomista, 2 vrtnarja, 1 rudar. inženir, 1 rudar. uradnik, 1 rudar. paznik, 11 rudarjev, 1 kamnoseški brusar, 3 kamnoseki, 1 pečar, 2 kiparja, 1 izdel. cementne opeke, 14 kovačev, 34 stavb. ključavničarjev, 5 livarjev, 7 železostugarjev, 16 kleparjev, 6 zlatarjev, 1 elektroinženir, 2 strojna risarja, 2 str. teh. uradnika, 63 stroj. ključavničarjev, 14 elektro monterjev, 94 mizarjev, 9 kolarjev, 1 sodar, 1 stolar, 4 žagarji, 3 usnarji, 1 strojar, 5 sedlarjev, 1 jermenarjev, 5 tapetnikov, 1 krojaški prikojevalec, 21 krojačev, 40 čevljarjev, 5 slamnikarjev, 1 klobučar, 3 brivci, 1 dežnikar, 5 knjigovezov, 4 mlinarji, 28 pekov, 3 slaščičarji, 1 medicar, 1 svečar, 4 mesarji, 1 restav. poslovođa. 3 natakariji, 5 inženirjev kemije, 1 laborant, 1 stavb. proktikant, 2 zidarska polirja, 44 zidarjev, 22 soboslikarjev, pleskarjev, 27 tesarjev, 1 vodnjakar, 2 dimnikarja, 1 krovec, 1 tipograf, 1 fotograf, 14 strojničkov, kurjačev, 7 šoferjev, 1 strojevodja, 25 tovar. pomož. delavcev, 7 pisar. slug, 12 knjigovodij, 2 fakturista, 2 korespondenta, 3 kontoristi, 1 absolvent trg. akademije, 3 trg. potniki, 2 trg. skladiščnika, 28 trg. pomočnikov, 1 geometer, 51 zaseb. uradnikov, 4 pisar. praktikanti, 1 godbenik, 1 gledališki igravec, 1 desinfektor, 2 bolniška strožnika, 40 hlapcev, 92 dninarjev, 11 vajencev; ženske: 17 pisar. moči, 1 vzgojiteljica, 1 otroška varuhinja, 2 kontoristinj, 15 trg. sotrudnic, 4 pletilke, 10 šivilj, 1 šivilja za perilo, 2 frzarije, 2 modistinji, 1 šteparica, 1 šivilja slamnikov, 7 natakarije, 1 hotel. sobarica, 2 žebjarici, 16 tov. delavk, 23 dninaric, 53 kuharic, služkinj, postrežnic, 6 vajenk. — Delo je na razpolago: moškim: 3 vrtnarjem, 1 puškarju, 30 strok. ključavničarjem (starejšim), 7 železostugarjem (starejšim), 1

dni svojega nastopa šel tja ne kot hudo-delec, temveč, da preišče zloglasne zapore in popravi tudi tam stare žerjavovske grehe. Pri govoru nekega radičevskega župnika se je zaslislal klic »Dol s slovenskimi popi« kar je gotovo dalo shodu poseben sijaj napredne izobrazbe. Pohvalno pa moramo omeniti, da se kmetško jedro podeželskih samostojnežev žerjavovske demonstracije ni udeležilo. To so večinoma pošteni, verni ljudje, ki so dosedaj čisto brez potrebe služili samostojni gospodi in ki že davno vedo, da od žerjavovske klike ni drugega pričakovati kot batin. Zdaj so pa gotovo spoznali tudi g. Puclja in njegove prave namene.

usnarju, 1 brivecu, 1 šefu-kuharju-1 starej. kovaču, 1 tapetniku (mlajšemu), 1 hišniku, 12 vajencem; ženskam: 3 tkalkam, 2 likaricam, 4 štrikaricam, 1 služkinji, 1 trg. vajenki.

d Pri borzi dela v Mariboru dobijo delo: 12 hlapcev, 26 viničarjev, 4 majarji, 2 vrtnarja, 1 brivec, 4 železostugarji in 2 pomožna delavca za tovarno vagonov v Subotici, 4 mizarji za tovarno vagonov v Smed. Palanki, 1 čevljar samo za strojno delo, 1 krojač prirojevalec, specialni delavec za uniforme in salonske obleke, 1 kovinotiskar, 1 sluga za srbsko pravoslavno episkopijo, več vajencev (pekovske, mizarke, slikarske in kovaške obrti), kakor tudi 4 kuharice, 1 gospodinja, 1 sobarica, 2 štikarici, 2 likalki, 3 kuharice k orožnikom, 4 služkinje, 1 prvovrstna pisarniška moč.

d Dva milijona dinarjev od kredita, namenjenega za pasivne pokrajine, je določil na predlog ministra dr. Korošca ministrski svet za ljubljansko oblast, 800.000 dinarjev pa za mariborsko oblast.

d Iz Kanade smo prejeli pismo, ki nam opisuje veliko nesrečo v zlatem rudniku Hollinger Gold Majn vsled eksplozije plina. Mrtvi so tudi štirje Jugoslavnici: po en Primorec, Lokvarac, Črnogorec in Žužemberčan Jožef Balič iz vasi Balič pri Sušicah. Žrtev raznih drugih narodnosti pa je nad 40.

d Iz Kanade se nam piše: Ostra kanadska zima nekoliko ponehuje, kajti bila je letos jako huda. Na pustni torek je bilo 29 stopinj mraza. Tukaj je zaposlenih mnogo Slovencev. Delamo v rudokopu nikla in sicer za prvo silo še dosti dobro. Plače res niso posebno velike, smo pa lahko zadovoljni, ker imamo stalno delo. Kraj je pa tukaj (Levack Ont.) bolj pust in skalnat, goli hribi in pečine segajo proti nebu. Sloven. naseljenci iz Levacka želimo vsem slovenskim prijateljem, fantom in dekletom, možem in ženam zdrave in vesele velikonočne praznike ter obilo pirhov. — Al. Rudič, Janez Selšek, Matija Golob, Anton Smolič.

d Pasijon. — I. N. R. Z. — Jeruzalemski dogodki v I. 33. p. Kr. r. Za oder napisala Edvard Gregorin in dr. P. Roman Tominec. O. F. M. Dne 25. marca bo v ljubljanskem opernem gledališču prva predstava največje drame človeštva: Zadnji dnevi našega Gospoda in Odrešenika. Uprava našega narod. gledališča se je odločila, da poda najširšim plastem slovenskega naroda kot velikonočno darilo to predstavo. Kakor povsod po svetu, ima tudi pri nas Slovencev pasijon že starodavno tradicijo. Igrali so pasijonske igre v Ljubljani, Skofji Loki. Kristusa bo igral g. Edvard Fran Gregorin, Pilat bo g. Levar, Marija — g. Marija Vera, Peter — g. Danilo, Ana — g. Cesar, Kafa — g. Rogoz. Juda — g. Skrbinšek. Torej imajo odločilne vloge res vestni igralci. Prvič se bo igralo 25. marca ob 3. popoldne, nato 1. aprila, veliki četrtek, veliki petek, velika nedelja in velikonočni ponedeljek. Vse, ki se zanimajo za lepo podano pasijonsko igro so iskreno vabljeni. Predstava bo trajala nekako 2 uri.

d Stadionske srečke moreš naročiti ta teden samo še, če obenem tudi plačaš. Naročila brez denarja se ne izvršujejo več, ker se bo to nedeljo že vršilo žrebanje,

srečke pa, ki niso plačane, ne pridejo v poštev. Zrebanje se bo vršilo pod državnim nadzorstvom v veliki dvorani hotela Union. Številke so v dveh vrtljih in zaprtih kolesih, ki se vrtita. Nato se odpre najprej eno kolo, mala deklica poseže z roko v ozko odprtino in dvigne prvi listek, nato se odpre drugo kolo, odkoder zopet dvigne deklica drugi listek. Številki obeh listkov tvorita zadeto število. Vsaka prevara je torej popolnoma izključena, zlasti ker državni nadzornik preje natančno pregleda, da so vse številke v kolesih.

d Med »pokvarjeno gospodo«. Kdo ne ve, kako je »Kmeti list« skozi več let vrtil lajno o »pokvarjeni gospodi«, ki da se zbira v prvi vrsti v žerjavovski stranki in da pošten kmet s to gospodo nič opraviti imeti ne more. Preteklo nedeljo pa so se samostojni kmetje javno združili s »pokvarjeno gospodo« in samostojni gospodje so pridno ministrirali ljubljanski in hrvaški »pokvarjeni gospodi«. Kako človek včasih sam sebe po zobeh tolče!

d Kdo pozna še kakšno novo barvo, s katero se slovenski samostojneži še niso prestrihali? Dosedaj so porabili že vse domače, hrvaške in srbske barve. Če nekaj tednov bo treba novega strihanja. Naj se samostojni gospodi pomaga iz zadrege.

d Odločno ugovarjamo. Sokolska župa kraljeviča Marka je razposlala potom ministrstva (na tozadavnem dopisu ni podpisan minister, temveč namesto ministra nekdo drugi, kojega podpis ni čitljiv) nekakšne kolke, ki naj se po 1 Din razpečajo po šolah. Odločno ugovarjamo, da bi se po naših šolah od naših povečini revnih učencev pobirale podpore za čisto privatna društva. Naši otroci nimajo denarja niti za najpotrebnejše šolske potrebščine, zato so vse druge pobirke čisto odveč. Prosimo velikega župana, naj to naše stališče odločno pojasni v Belgradu, da se ne bo ta ali oni uradnik v prosv. ministrstvu čutil poklicanega potom revnih otrok financirati privatno društvo.

d Pri volitvah delavskih zaupnikov v tobačni tovarni v Ljubljani je zmagala lista krščansko-socialnega delavstva.

d Koliko denarja lahko pošleš v inozemstvo. Finančni minister je izdal odlok, glasom katerega se lahko v bodoče nakaže potom Poštne hranilnice v inozemstvo do 3000 Din v naši ali tuji valuti. Doselej je bila inozemska denarna pošiljka omejena na 1000 Din.

d Novi jugoslov. podmornici »Hrabri« in »Nebojša« sta odpotovali iz Anglije proti našim pristaniščem.

d Nova telefonska postaja med Mursko Soboto in Bogoševci v Slovenski krajini bo kmalu izročena prometu.

d Stavbišče za 80 delavskih hišic bo kupila mestna občina mariborska in pričela z zidavo, kakor hitro bo dopuščalo vreme. Delo je občini omogočeno, ker je naklonil bivši minister dr. Gosar v ta namen 2 milijona brezobrestnega posojila.

d Nov most bodo zgradili preko Drave pri Vurbergu.

d Letalo, ki je v službi zračnega prometa Benetke—Celovec—Dunaj je v megli izgubilo smer in se je spustilo 10. marca pri Bukovcih v bližini Ptuja na tla. Potrli

so se kolesa in se ni moglo več dvigniti v zrak, zato so poslali aeroplan in popotnike na Dunaj — po železnici.

d Župan občine St. Jurij ob Taboru g. Alojzij Lesjak je v ponedeljek 12. marca umrl. Vedno je bil zvest pristaš SLS.

d Županom v Trojanah je izvoljen dosedanji g. Gašper Cukljati. Tudi občinski svetovalci so vsi odločni pristaši SLS.

d Za župana v občini Sv. Peter pri Sv. Gorami je bil 15. t. m. izvoljen gosp. Alojzij Zoreni, posestnikov sin in predsednik tamošnjega Orla.

d Stadion bo sezidala Delavska zbornica v Sarajevu. Določila je za prva dela 200.000 Din.

d 60 letnico je praznoval te dni služni zdravnik umobolnice na Studencu g. dr. St. Divjak, 70 letnico pa g. Jožko Korošec, poslovodja v pokoju v Ljubljani, ki je leta 1894. prvi izrazil misel, da bi se v Ljubljani sezidala cerkev sv. Jožefa in je izročil tudi prvi dar za to lepo cerkev.

d Petindvajsetletnico svojega igralskega udejstvovanja je praznoval te dni v Ljubljani g. Rudolf Vrančič. Katoliško društvo rokodelskih pomočnikov je praznilo ta jubilej na sv. Jožefa dan v Rokodelskem domu tudi z dramatično predstavo, ki jo je vodil g. jubilent.

d 200 letnico, odkar je pozidana v sedanji obliki je praznovala 19. marca božjepotna cerkev sv. Jožefa v Studencih pri Mariboru.

d Poštenje nad vse. G. Pavel Starovašnik, trgovec iz Vitanja pri Celju, je našel na cesti pri kolodvoru zavoj, v katerem je bilo 280.000 Din v gotovini, last drž. rudokopa iz Srbije. G. Starovašnik je izročil takoj po najdbi denar g. Milanu Popoviču, drž. uradniku, ki je bil seveda v skrbeh zaradi izgubljenega denarja in je povpraševal po njem.

d Kako ujameš živega divjega prašiča. Znano je med lovci, da je divji prašič silno oprezna in pretkana ter plaha žival, koja je še na strel težko dobiti, kaj se živo ujeti. To bi se dalo doseči tako, da se na »prašičji promenadi« izkopljejo po 2 m globoke jame s spodre zanimi stenami, te se pokrijejo z vejami in na sredi se na dolgi kol nasadi vada, krompir, pesa ali tudi žito na kakih primernih deskah. Tako bi jih kmetje tudi sami smeli loviti brez orožja, seveda bi smeli jame kopati le na svojem posestvu. Na tujem pa po sporazumu.

d Mariborska oblastna skupščina je sklicana k zasedanju na dan 26. marca.

d 19 vagonov koruze bo razdelil v najkrajšem času mariborski oblastni odbor onim krajem, ki so najbolj potrebni.

d 105.000 Din je odobrilo ministrstvo javnih zgradb za dovršitev ceste iz Kastava na Sušak.

d Zaslužen »priznanje«. Z ukazom od 27. febr. 1928 je razveljavljen na podlagi razsodbe drž. sveta ukaz od 4. julija 1925, s katerim je bil Pavel Pestotnik imenovan za prosvetnega inšpektorja. Ta gospod je bil, kakor znano, zelo velik »prijatelj« katoliškega učiteljstva.

d 150. leto je doživel te dni v Olovu pri Mostarskem blatu neki Tadija Mu-

stafič. Živel je torej v 18., 19. in 20. stoletju. V njegovi rodbini je bilo več stoletnikov in še nedavno mu je umrl najmlajši sin v starosti 105 let. Tadija ni bil ne en dan bolan, in se je v zadnjem času celo pomladil ter so mu že tretjič pričeli rasti zobje. Čuti se popolnoma zdravega in izvršuje celo lažja dela, le da ga je visoka starost nekoliko upognila. Alkohol ni vse svoje življenje pokušil niti kaplje.

d Pazite, kaj kapujete! Iz Gržeče vasi pri Leskovcu nam poroča zavedna Doljenka, da se potika tam okrog neka ženska, ki prodaja krščanskim družinam protestantske knjige. Pozor pred njo!

d 1 milijon za 160 Din. Te dni so bile izvlečene srečke vojne škode. Največji dobiček v znesku 1 milijon dinarjev je zadela srečka 1335-36, katere lastnik Stevan Milin, trgovec iz Zadra, je že prejel denar v državni hipotekarni banki. Izjavil je, da je srečko kupil pred 5 ali 6 leti za 160 Din. Milin je doma iz Bečkereka.

d Po trinajstih letih se je oglašil iz Rusije bivši vojni ujetnik Jožef Cvar, doma iz Brega pri Ribnici. Domači so ga bili seveda že popolnoma izbrisali in jih je pismo zelo presenetilo.

d Tobačnim vpokojenem. Strokovno društvo tobačnih vpokojenk in vpokojenec v Ljubljani, ki je včlanjeno v Jugoslovanski strokovni zvezi, se že nad 10 let bori za boljši položaj in pravice upokojenega tobačnega delavstva. Uspehe, ki so si jih ti upokojenci priborili še pred in po vojski, so uspehi tega društva in pred dnevi je društvo zopet poslalo zelo važne predloge ministru dr. A. Korošču in vsem poslancem v vednost, da se tako vsi naši zakonodajci zavzamejo za ugodno rešitev težkega stanja tobačnih vpokojenec in vpokojenk. Vloga bo prečitana na prihodnjem obnem zboru Strokovnega društva, ki bo 29. marca (zadnji četrtek tega meseca) ob pol treh popoldne v Alojzijevišču. To sporočamo vsled tega, da ne bo zamenjave z nekim novim »Društvom vpokojenk in vpokojenec tobačne tovarne«, ki je včlanjeno pri »Zvezi drž. nameščencev za Slovenijo«, in ki je docela nepotrebno, ker se s tem razbija skupna moč. Vsled tega opozarjamo vse prizadete, da pazijo, za katero društvo plačajo članarino. Pravo naše društvo, ki temelji na krščanskih načelih je: Strokovno društvo tobačnih vpokojenk in vpokojenec in le to je včlanjeno v Jugoslov. strok. zvezi.

d 90 let je dopolnil zidar Paul v Vitlanju. Birmoval ga je še škof Slomšek.

d Obnovili bodo živinske sejme na Ptujski gori: prvi je bil 17. marca, ostali pa bodo: 19. maja, 30. junija, in 14. avgusta.

d Dva nova živinska in kramarska sejma v Smartnem ob Paki sta dovoljena in sicer na dan 22. septembra in 11. novembra vsakega leta.

d V najhujšem pogonu se je cirkularna žaga razletela v Radencih in poškodovala do smrti strojnika Jakoba Škrleca.

d Pod vlak je padel zavirač Ilija Valtič pri postaji Podorošča pri Mostarju. Našli so mrtvega.

d V šoli je zgorela učenka Manda Šaričeva v Vrbanji v Bosni. Pritisnila se je v razredu k žareči peči in se ji je vnela obleka.

d V šoli je umrla na davici neka deklica v Mahincu pri Karlovcu. Sploh je v okolici Karlovca mnogo slučajev davice in škrlatinke.

d V Celju je umrla usmiljenka Ana Simonič, ki je 18 let z vzgledno gorečnostjo vršila v bolnici službo žrtvujoče se ljubezni in usmiljenja.

d V Ljubljani je umrl znani zobozdravnik dr. Hinko Dolenc, brat vseučilišnega profesorja.

d Umrla je 13. marca t. l. nenadoma Albreht Marijanca v Rovtah pri Logatcu, stara 18 let. Zadela jo je kap.

d Umrla je 11. t. m. v Podgorici Nežika Kos, velika dobrotnica ondotnega gasilnega društva.

d Zopet železniška nesreča. Brzovlak, ki odhaja iz Zagreba ob 7.05 zvečer, je zadel na postaji Plaška v lokomotivo. Težko so ranjeni oba strojevodja, sprevodnik in kurjač, od potnikov ni nihče poškodovan. Škoda pa je ogromna.

d Ekspresni vlak je trčil na postaji Caprag pri Sisku v tovorni vlak. Človeških žrtev ni bilo, škoda pa je velika.

d Podsekana smreka se je prevalila v Krečvinah, župnija Negova na posestnico-vdovo Ivano Šipeh ter jo končala. Vdova zapušča 2 nepreskrbljena otroka.

d Velik požar je bil te dni v Jagodini v pivovarni in tvornici sladu. Zgorelo je 75 vagonov slada in 14 vagonov ječmena.

d Denar zgubil in zblaznel. Iz Amerike se je pred kratkim vrnil v domovino Milan Kovačević iz Nikšiča in prinesel s seboj sedem in pol tisoč dolarjev (1 dolar cirka 57 Din). Naložil je denar v neko belgajsko banko. Te dni je zvedel v Mostarju, da je banka propadla. To je na reveža, tako učinkovalo, da je takoj zblaznel. Prepeljali so ga v bolnico.

d Neznani slaboumen mutec. Dne 2. marca t. l. je bil oddan ljubljanskemu mestnemu magistratu slaboumen mutec, star približno 17 do 20 let. Ker ne daje neznanec niti z znaki nobenih pojasnili, ni mogoče dognati, kdo in odkod je. Obleden je v sive hlače in zelenkast suknjič ter ima vojaške čevlje. Osební popis: oči rjave, lasje kostanjevi (ostrizeni), obraz ovalen. — Kdor bi lahko dal kakšna pojasnila o goriimc, sem, naj jih blagovoli sporočiti ustno ali pismeno mestnemu magistratu v Ljubljani, soba št. 42.

d Dva nevarna tiča pobegnila iz zapora. Mariborska kaznilnica je obvestila ljubljansko policijo, da sta od dela pri Sv. Miklavžu pobegnili Ivan Urh z Ribnega pri Bledu in Ivan Jerin z Viča, ki sta bila oba obsojena na večletno ječo. Da ju ne bi izdala njuna kaznjeniška obleka, sta si prilastila še dve pelerini, last paznikov. Ivan Jerin je bil pred leti obsojen pred ljubljansko poroto zaradi uboja lastnega očeta na dvanaest let ječe.

d Skrbna mati, ki še ne pozna Žiko, naj je ne pozabi kupiti. Dobi jo v rdečih zavitiščih po 1/2 in po 1/3 kg. Otroci, ki pijejo Žiko namesto prave kave, so zdravi kakor dren.

d Ne odlašajte s plačilom naročnine za »Domoljuba«! Ta mesec izide samo še ena številka »Domoljuba«, v aprilu pa ustavimo list vsem, ki dotlej ne bodo plačali najmanj polletne naročnine. Vsi prizadeti smatrajte to za zadnji opomin!

d »Nedeljski Slovenec« z ilustrirano prilogo velja od 1. aprila dalje 30 Din za eno četrtletje ali 120 Din na leto, torej letno 40 Din več.

d Ameriške razmere poznati osebno se pravi poznati stvari, ki so urediti. Obrnite se na Gospodarsko pisarno dr. Ivan Černe v Ljubljani, Miklošičeva cesta 6. Cene zmerne.

d Opozarjamo na današnji oglas Tekstilbazarja, kjer se dobi manufakturno blago po zelo nizkih cenah.

d Pri utrujenosti, razdražljivosti, tesnobe, pomanjkanju spanja, bolečinah pri srcu, tiščanju v prsah, ureja naravna »Franz-Josef-grenčica« redovito kroženje krvi v spodnjem delu telesa in s tem pomirjevalno učinkuje na valovanje. Profesorji za bolezní prebavnih organov izjavljajo, da se izkazuje »Franz-Josef«-voda pri pojavih, ki izhajajo od samozastrupljenja želodno-črevesnega kanala, kot izborno čistilo. Dobiva se v lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

NAZNANILA.

n Senčur pri Kranju. Prosvetno društvo v Senčurju priredi v nedeljo 25. marca ob 8 v Ljudskem domu žaloigro v 5 dejanjih: »Bele vrtince«.

n Orliški krožek v Predosljih priredi v nedeljo t. j. dne 25. marca 1928 ob 3. pop. v Društveni dvorani Materinski dan. Spored: 1. Deklamacija. 2. Govor (Cilka Krekova). 3. Deklamacija. 4. Spevigr »Matie«.

n Romanje k sv. Emi na Koroškem se vrši letos v dneh od 2. do 5. maja. Vrši se v istem redu kakor doslej. Zberemo se na Jesenicah in se odpeljemo z brzovlakom ob 10.40. Romarji iz kranjskega okraja se pripeljejo na Jesenice v vlakom, ki odhaja iz Ljubljane ob 6.55. Ker mnogi izprašujejo, koliko stane vožnja, zato sporočamo, da stane vožnja od Jesenic v Celovec in potem s Krke na Jesenice 95 Din. K temu pride še vožnja do Jesenic od domače postaje in potem od Jesenic zopet nazaj. Vsi, ki se žele romanja udeležiti, naj se priglase najkasneje do Velike noči. Pri priglasitvi naj nazzanijo: Ime, očetovo ime, priimek, bivališče (kraj, občino) in rojstno leto, obenem naj pa pošljejo 10 dinarjev za potni list. Romarji iz kranjskega okraja naj se priglase na naslov: Zupni urad Javorje, p. Poljane nad Skofjo Loko; romarji iz radovliškega okraja pa na naslov: Zupni urad Jesenice na Gorenjskem. Priglase se pa lahko tudi od drugod na enega izmed gorenjih naslovov.

n Dol. Logatec. Tudi pri nas se pripravljamo na proslavo Materinega dne na dan Marijinega oznanjenja ob osmih. Na sporedu so: Simbolične vaje, petje, deklamacije itd. Ker je ta proslava namenjena pred vsem našim materam, da jim pokazemo, da znamo ceniti njihov trud in delo, torej vsi, ki vam je znano njih trpljenje in ki umevate njih veliko delo — zlasti ve drage matere, pridite!

n Sadjarski odbor za okraj Radovljica priredi na Brezjah pri »Finžgarju« v nedeljo 25. marca t. l. celodnevni tečaj za precepjanje in oskrbo sadnega drevja. Odbor vabi vse zanimance iz okoliša osobito mlajše posestnike in mladeniče, da se udeležijo tega tečaja v čim večjem številu. Udeležencem se priporoča, da prinese seboj cepilno orodje. Tečaj prične ob 8. predpoldne. Sadjarski odbor priteci enak tečaj tudi v Ljubnem pri Podnartu v šoli in sicer na cvetno nedeljo, 1. aprila t. l.

n Pozabil se je v ponedeljek 5. marca zavitek raznega blaga v dopoldanskem vlaku od postaje Reteče-Gorenja vas do Ljubljane. Kdor ga je našel ali kaj ve o njem, naj sporoči proti nagradi lastnici Amaliji Jamnik, vas Dol št. 6, pošta Medvode.

PO DOMOVINI

ORMOŽ.

Tukajšnja farna organizacija SLS je nameravala prirediti v torek dne 27. marca v dvorani Katoliškega doma gospodarsko političen tečaj. Tečaj se pa ne bo mogel ob tem času vršiti, ker so gospodje predavatelji oblastni poslanci zadržani vsled zasedanja oblastne skupščine. Kdaj se bo tečaj vršil, bomo pravočasno javili v naših časopisih. — Na Marijin praznik dne 25. marca popoldne po večernih nameravajo prirediti preprosto proslavo Maternskega dne na čast našim materam. Vstopnina se ne bo pobirala. Pričakujemo, da pridejo polnoštevilno posebno naše vrle matere. Saj je prireditelj namenjena njim in pa njihovem vzoru — božji Materi Mariji. — Tudi za mohorsko družbo smo se letos bolj zavzeli in tako dobili 68 članov več kot lani.

LESE.

Prosvetno društvo bo napravilo na velikonočni ponedeljek igro »Dr. Vseznal in njegov sluga Stipko Tiček«. Pridite v obilnem številu, ker nam s tem pomagata nabirati fond, s katerim hočemo začeti z graditvijo svojega društvenega doma, ki ga nam tako primanjkuje. Naši občani se pa zelo pritožujejo zoper nekatere, ki nimajo druge naloge, kakor da pošiljajo svoje dopise brez podpisa in s tem spravljajo svoje sosede kakor tudi druge občane v nepotrežno sovraštvo in jezo. Krščansko delo to ni. — Šolski odbor je tudi sklenil, da dobi šola novo vrtno ograjo, s katero je imel lanskoletni dopisnik v »Domovini« toliko opravka. Ker bo pa ograja precej draga, zato prosimo dotičnega dopisnika, da naj malo izkaže svojo dobro voljo tudi v dejanju, ne samo na papirju. Predloge dajati je lažje nego jih izvršiti.

GORENCE KOT SEMIČ.

Gorence je ime vinske gore, ki jo tujci imenujejo Semič. Tu stoji sredi vinske gorice prijazna cerkevica posvečena sv. Jožetu. Postaja in Gorenci pa ležijo v veliki vasi Kot, katere skoro gotovo meri nad dva kvadratna kilometra in ima preko 100 hiš in mogoče še toliko hišic na vinskih kleteh, ki pa so letos do malega prazne radi lanske toče, ki je vzela preko celokupne gore 3 km dolgo črto. Na tisoče hektov vina se je razliko po brdih in doleh. Kaj to pomeni za naše bivalce, si vsak lahko predstavlja. Postni čas je letos prav dostojen. Navadno se v tem času v vinogradih največ dela opravi. Vsa gora je bila eno samo žgolenje, a letos ni petja, ni vriskanja, harmonike pa so menda zarjavele, le tužna melodija klarineta izpod nevesče roke se oglašča v večernih urah. Kdor more, beži v Kanado. Kdor ne more, pa se tolaži s tem, da bo nekaj zaslužil, ko se bo gradila cesta. Veliko se namreč govori, da se bo letos gradila cesta iz Semiča in Kote, v Gorencih se združita in kreneta skupno na postajo, del pota od gostilne Bukovec na postajo pa se razširi. Ako je to resnica, tedaj smo dolžni pozdravljati ljubljanski oblastni odbor, cestni odbor in vse one, ki se za to brigajo.

ZAGORJE OB SAVI.

Išrečna šola: Šola v Zagorju ima 13 razredov in 18 učnih moči, ne vštetiš veroučitelje. Učitelj je več kot po nekaterih razredih učencev. — Sejm v Kotrežu 12. t. m. je bil zelo slab — skoro se ni poznalo, da se vrši. Samo 3 glave živine so pripeljali — udeležbe od strani občinstva pa sploh ni bilo. — V nedeljo je bil občni zbor električne zadruge v Zagorju. Rač. zaključek je izkazal 27.915 dinarjev čistega dobička. Vsled tega so znižali ceno toka z novim letom od 5 Din na 3.50 Din. Toka so porabili člani 27.1886 KW za razsvetljavo in 11.977 za motorje. Članov ima zadruga 118. Da je načel-

stvo v rokah liberalno socialistične gospode, se je pokazalo v tem, ker se je vršil občni zbor med popoldansko službo božjo, kar moramo odločno grajati.

GORJE PRI BLEDU.

Dne 11. marca t. l. smo imeli žrebanje 3. loterije za novi »Gorjanski dom«. Sreč je bilo 5000 po Din 2, dobitkov pa 160. Večinoma so vse dobitke pobrali lastniki srečk takoj po žrebanju. Neoddani so še dobitki, ki so jih zadele srečke: 3186, 3360, 476, 2811, 161, 480, 3306, 3210, 3371, 431, 1452, 1619, 970, 1772, 3381, 2406, 4061, 3344, 3026, 1431, 108, 8809, 4526, 3878, 841, 134, 3975, 477, 3084, 2216, 3410, 104, 2230, 2085, 3337, 2212, 4413, 2865, 3754. Kdor ima katero izmed navedenih števil, naj do konca meseca marca 1928 pride s srečko in dobitek dvigne. Kdor ne pride, v tem času, izgubi pravico do dobitka. — Od 25. marca do 1. aprila pridejo k nam o. jezuiti in bomo imeli misijon. Udeležba obeta biti dobra, ker za delo na polju se še ne bo nič mudilo, ker imamo še sneg in obutev mraz, za tuji volitev ni nobenih na vidiku in ne bo mogel nihče trditi, da je misijon volivna agitacija. Pokazalo pa se bo javno, komu ni nič več za vero in za dušo. Upamo pa, da bo Bog našo molitev uslišal in pripeljal k Sebi nazaj tudi take, ki so Ga zapustili in mislijo, da zanje misijon potreben ni. Očelje, matere, bratje, sestre, otroci — na delo in k molitvi, da ne bo nikogar, ki bi zaprl vrata milosti ob teh Elagoslovljenih dneh.

SV. KRIZ PRI LITIJI.

S 1. majem bo začela pošta vsak dan voziti. To je velika dobitna za naše kraje. Za to se imamo zahvaliti v prvi vrsti našemu poslancu Kremžarju. — Na Cvetno nedeljo popoldne bo občni zbor naše Posojilnice in hranilnice. Donacini in iz sosednih občin udeležite se ga! Čim bolj se boste zanimali za Hranilnico, tem bolj boste koristili domačim krajem.

ST. JANZ NA DOL.

Preteklo nedeljo so dekleta v naši dvorani napravile razstavo in pokazale, kaj so se naučile in naredile v 10-tedenskem gospodinjstvem tečaju. Vsi smo morali priznati lepe uspehe in pridnost deklet. Naj bi vsa dekleta porabile to znanost v življenju in marsikateri dom bo postal lepši in družinski člani zadovoljnejši. — Bela žena nam je iztrgala iz naše sredine dobro poznanega leskovskega »direktorja« Jožeta Starina. Bil je odločen katoličan v zasebnem in javnem življenju. Vedno vselega značaja je marsikoga razveselil v svoji zidnici, imenovani »pisarni«. Nasprotniki so ga imenovali katoliški steber. Bil je tudi. Bog nam daj veliko takih mož! Njegov veličasten pogreb je pričal, da je katoliški mož tudi ob smrti čistan. Ohranimo ga v lepem spominu in ga posnemajmo v katoliški odločnosti!

SELA PRI KAMNIKU.

Na tih nedeljo oz. Mar. Oznanenje pop. priredi dekliski odsek našega prosvetnega društva obširen materinski dan z razstavo ročnih del — izdelkov na tedenskih sestankih pod vodstvom naše idealne šol. upraviteljice. — Po veliki noči se prične 10-tedenski gospodinjstvi tečaj ali takozv. univerza za naša kmečka dekleta. Ker imamo ugodne prostore, se bo vse karseda lepo razvilo. Priglaševanje se s cvetno nedeljo zaključuje. Od dobre gospodinje je veliko odvisno. Priznati se mora, da je večina deklet prav pridnih. Kdaj bodo pa lantje kaj priredili — prihodnjic povem, ko pridejo domov.

JURJEVICA PRI RIBNICI.

Podpisano uredništvo se je prepričalo, da je bilo z dopisom »Jurjevica pri Ribnici«, ki ga je priobčilo v 46. številki »Domoljuba« z dne 17. nov. 1927 po dopisniku napačno informirano o poteku

občinskih volitev v tej občini in o stanju občinskega gospodarstva. — Zlasti izjavljamo, da s tem dopisom nismo imeli povoda žaliti in oklevetati Ivana Rusa, bivšega župana v tej občini. Nasprotno smo se osebno na licu mesta prepričali, da je Ivan Rus vodil županske posle v popolnem redu. — Uredništvo »Domoljuba«.

SMARTNO PRI LITJI.

Na praznik 25. marca ob pol 3. se bo vršil v Društvenem domu »Maternski dan« z lepim spredom. Matere pridite v družbi vaše družine na prireditev, ki ima namen pokazati Vaše delo, udeležiti v družini ljubezen do staršev in zanesti v družine ono medsebojno vzajemnost, ki je temelj družinske sreče.

BEGUNJE PRI LESCAH.

Pri nas se je začelo s prezidavo Gasilnega doma, ki bode, ko bo dodelan, res mogočna stavba. To je delo zelo agilnega načelnika g. Avseniča, ki se trudi, da bi prišlo društvo na mesto, ki mu pripada. Društvo priredi 6. maja tombolo s krasnimi dobitki. Zato skrbimo, da ne bode nihče na tablica ostala neprodana. Tako bo društvo pokrilo vsaj nekaj stroškov.

BRDO PRI LUKOVICI.

V nedeljo 4. marca je priredila okrajna živinorejska zadruga predavanje o živinoreji in sicer o plemenski živini, o pomenu raznih pasem, o njih dobrih in slabih lastnostih, o odbiranju bikov za pieme, o mlečnosti krav ter o pravilni in napačni molži, pri kateri se pri nas jako veliko zagreši. (Kar nam je pa g. predavatelj povedal o postanku človeka in o pomlajevanju istega, pa prosimo naj drugič obdrži to stvar zase, ker ne spada stvar v javno predavanje. Slednjic je pa nas oblastni poslanec g. Jožef Poznič predlagal zbranim živinorejcem, da bi se ustanovila nekako društvo za zavarovanje živine. Prečital nam je tudi pravila, katere je sestavil sam.

Književni trg.

Mučeniška Mehika. Knjižica popisuje na 50 straneh mučeniške boje, ki jih bje sv. Cerkve v Mehiki za versko svobodo. Knjižica je toliko zajemljivejša, ker je v njej na kratko orisan tudi zgodovinski razvoj cerkve v Mehiki, začetek in vzroki preganjanja, podan je tudi značilen opis novodobnega Nerona, predsednika Callesa. Knjižica stane po pošti Din 7.— ter se naroča pri upravi Glasnika Ljubljana, Zrinjskega c. 9.

Slavospevi na čast presv. srcu Jezusovemu. Deset pesmi za mešan zbor, ki jih je uglasil p. Hugolin Sattner. Slog je pristno Sattnerjev, kakor ga našo koro sedaj na splošno najlažje obvladajo. Zato Sattnerjeve skladbe tvorijo največji del nedeljskih pevskih sportov pri službi božji in bodo iz istih razlogov gladke pevnosti, sočne harmonije in zmerne modernosti ti slavospevi prav lahko in hitro našli pot na naše cerkvene kore. Partitura stane Din 25.—, glasovi so po Din 5.—, naročila sprejema Jugoslovanska knjigarna v Ljubljani.

Ženske obleke in rute

v največji izbiri samo dobre kakovosti.
Cene nizke.

R. MIKLAUC - PRI ŠKOFU - LJUBLJANA

PO SVETU
Vatikan.

s **Visoke šole in katoliška vera.** Po zgledu angleške vlade je katoliška Cerkev otvorila v Indiji mnogo visokih šol. Dokazano je, da v Indiji čimbolj napreduje izobrazba, tembolj se širi katoliška vera med pagani.

s **Duhovniški naraščaj za Rusijo.** Boljševiška vlada je večino katoliških duhovnikov zaprla ali pa pobila. Okrog dva milijona katoličanov je ostalo brez dušnih pastirjev. Pretekli mesec je bil položen v Rimu temelj za novo semenišče, ki bo vzgajalo duhovniški naraščaj za Rusijo.

s **«Učenost» svobodomisleca.** V mestu Martigny v Švici so pozvali svobodomisleci nekega učenjaka Lorulota k predavanju, pri katerem naj bi pobijal lurško prikazovanje in čudeže. Zbralo se je okrog 400 ljudi. Učenjak je trdil, da so si duhovniki prikazovanja v Lurdu samo zato izmislili, da bi tem lažje pozneje proglasili brezmadežnost Matere božje kot versko resnico. Pri predavanju se je razvil sledeči dvogovor: Duhovnik Cormut: »Kdaj pa so se začela čudežna prikazovanja v Lurdu?« Svobodomiselni predavatelj: »Leta 1858.« Duhovnik: »Kdaj pa je proglasila Cerkev Brezmadežno spočetje kot versko resnico?« Svobodomislec: »V letu 1859. ali 1860.« Duhovnik: »V zmoti ste, g. Lorulot, kajti dogma o Brezmadežnem

spočetju obstoja od leta 1854., torej štiri leta prej, kakor zaznamujemo prikazovanja v Lurdu.« Po dvorani je zabučal smeh in »učenost« svobodomiselnega predavatelja je utrpela popolni krah.

s **Razno.** Špansko mesto Ceanuri, ki ima 3000 prebivalcev, je dalo Cerkvi 139 duhovnikov in 96 redovnic. — Za zlatomašniški jubilej sv. očeta so darovali prebivalci Milana zlat kelih v vrednosti 120.000 Din. — Sv. kongregacija obredov je postavila z odlokom z dne 15. dec. 1927 sv. Terezijo od Deteta Jezusa za zaščitnico katoliških misijonov. — 3 milijone si bodo izposodili katoliški krogi v Češkoslovaški od ameriških katolikov za zgradbo katoliških domov, čitalnic, gledališč, knjižnic itd. — Slovaki bodo dobili lastno nadškofijo, najbrž s sedežem v Bratislavi ob Donavi. — V bližini Vasere v milanski nadškofiji so postavili temeljni kamen za duhovsko semenišče, ki bo največje v Evropi.

Italija.

s **Fašistovski učitelj skrni cerkev.** V Kubeđu je domači duhovnik g. Brezavšček poučeval v cerkvi otroke krščanski nauk. Nenadoma je vdrl v cerkev italijanski učitelj in pričel vpiti nad duhovnikom, da ne sme poučevati otrok v slovenskem jeziku, sicer mu bo on pokazal. — Skoraj po vsej Istri so duhovniki prisiljeni učiti otroke krščanski nauk v cerkvi, ker jim je vstop v šolo prepovedan. V šoli poučujejo verstvo italijanski učitelji, katerih znanje pač ne more jamčiti za širjenje čistega krščanskega nauka.

s **Fašisti kršijo italijan. ustavo.** Mussolini je v svojem boju za utrditev fašizma brezobziren do skrajnosti. Ne brigajo ga najpriprostejšče človeške pravice državljanov, ne slovesne obljube, ne mednarodne obveze. Pa tudi na ustavo lastne države se požvižga, kadar mu je tako prav. Bivši italijanski ministrski predsednik Giolitti je te dni v zbornici jasno povedal, da pomeni novi fašistovski volivni red za parlament kršitev ustave, na katero je tudi Mussolini prisegel. Torej popolna anarhija, ki je jasno znamenje polagoma, a vendar nevzdržno približajočega se konca fašistovskega tiranstva.

s **35 slovenskih učiteljev je zopet odpuščenih,** in sicer so kaznovani: Bekar Alojzij, Bevk Matilda, Londek Sidonija, Čehovin Rudolf, Fakin Vincenc, Gorjup Rihard, Grgič Silvo, Kancler Teodora, Koglot Jožef, Grmec Anton, Križman Fr., Kunštiš Josipina, Lašič Josip, Lestan Avgust, Malič Justina, Marušič Valerija, Mermolja Franc, Mikuž Matej, Mikuž Marija, Mužnik Franc, Novak Oton, Petrovčič Janez, Podgornik Franc, Polšar Telcica, Praprotnik Avgust, Sattler Andrej, Schönberg Franc, Sinigoj Josip, Štrekelj Albin, Tratnik Franc, Trebše Andrej, Trebše Ivan, Trošt Justina, Turko Emilija in Vilhar Katarina.

s **Razne novice.** V Trnovem pri Gorici sta praznovala zlato poroko bivši mnogoletni župan Franc Peršič in njegova soproga Jožefa. — Sodnik dr. Pietrucci v Idriji je premeščen v Gorico. — Knez nadškof dr. B. Sedej je blagoslovil nove zvonove, določene za Opatje selo. — V

49

Razno.

Zanimiva sodna obravnava. V Budimpešti na Madjarskem se je vršila nedavno zanimiva obravnava. Neki madjarski veleposesnik je dvoril mladi dami. Končno se je z njo zaročil. Poklonil je svoji nevesti več dragocenih daril. Dan poroke je bil že določen, ko je nevesta nenadoma nevarno zbolela. Zdravniki so izjavili, da more damo rešiti samo takojšnja transfuzija (prenos) krvi. Zenin je predlagal, naj odzamejo kri njemu, narkoz se je operacija takoj izvršila. Odzvali so mu en in pol litra krvi. Operacija se je posrečila in dekle je ozdravilo. Do poroke pa ni prišlo, zaroka se je razdrla. Zato je zahteval ženina, da mu njegova bivša nevesta darila vrne. Prišlo je do obravnave. Veleposesnik je prodražil seznam daril, zahteval je med drugim tudi eden in pol litra krvi, ki so mu jo odvzeli, da so rešili toženki življenje. S to zahtevo je spravil sodišče v zadrego: sodnik ni vedel, kakšno sodbo bi izrekel. Zato je bila obravnava preločena, med tem je pa prišlo med strankama do poravnave.

Slavko Savinšek:

V goliških plazovih

Povest z gorenjskih planin

Solze so se ji udrle in šla je. Mati niso več mogli gledati njenih objokanih oči in so ji zvečer mimogrede omenili, da so mislili vse le tako bolj za šalo, ker se jim že čudno vidi, da ni o Matevžu nobene sledi.

Ko je drugi dan financar Ivan prišel zopet mimo in je mater Hribarjevo dobil ravno doli v rebri na njivi ter vprašal kako in kaj Cilka, so mu kar naravnost dejali, da z njegovo modrostjo ne bo nič prida. Vprašal jih je, zakaj; pa so mu povedali, kar so bili čez dan poskusili.

»Ja, mati, to ne bo šlo čez noč! Saj sem vam že naprej povedal; počasi bo šlo; počasi; le odnehati ne smete!«

»Ne vem, če bo kaj? Poskusila pa bom še.«

»Pa mene ji malo spomnite, mati.«

»To pa le sami opravite!« se je glasil odgovor.

Pa je že moral nekje Janez ujeti konec tega pogovora. Kajti ko je Ivan še tisti dan jel v hiši tiščati v Cilko in ji sladko govoriti, je naenkrat zrastle med vrati hlapec Janez. Cilka mu je hvaležno vrgla oči in srce se ji je olajšalo, ko je videla, da je Janez s čudnim pogledom oplazil financarja in kar naravnost butil vanj:

»Dajte no že enkrat mir Cilki s takimi neumnostmi! Ali vas ni nič sram!«

»Česa bi naj me bilo sram, saj sem vendar pošten. In ničesar ne delam na skrivaj!«

»Pa ni lepo, tiščati v dekleta, če ne mara za vas in ji delate nadlego in žalost!«

»Kaj ti veš, hlapec, kaj te briga!«

»Toliko me briga, da vas bom, če mi še enkrat pridete s takimi in podobnimi neumnostmi, s puško vred vrgel doli po rebri, da ne boste vedeli več, kje drži pot do Hribarja!«

V financarju je zavrelo, da bi najraje s puško planil nad hlapec. Ali v tem trenutku so prišli oče Hribar v hišo in so brž vedeli, da je zopet nekaj napak med Janezom in financarjem. Koj so segli vmes:

»Kaj pa imata spet, Janez?«

»Hlapec mi grozi, da me vrže iz hiše. Ali je on gospodar?«

»Prav gotovo ga vržem, če ne bo pustil Cilke na miru!« pritrdi Janez.

»Vidim, da je pri Hribarju hlapec gospodar!« zbode financar Hribarja in vstane.

»Prej bo on kot vi, zapomnite si to!« odločno reče Hribar. Cilki je pa pri tem tako toplo pri sreju, da bi se najraje vrgla očetu okrog vratu.

In so odšli v vežo, financar pa brez pozdrava mimo njih k Lipovšku. Janezu se je srce smejalo, ko je videl financarjevo jezo in tiste dni delal na polju, da so oče menili, pretega se. Ko so ga posvarili, naj se ne žene preveč, jim je odvrnil: »Vi meni dobro, jaz vam! Oba pa za grunt in za Cilko!«

Cilka je prav kmalu spoznala, kam merijo vse materine besede o Matevževi smrti. Opazila je, da Ivan zadnje čase hodi okrog matere, kakor bi se pri njih ženil in bi mu nje ne bilo mari. Zato je v nji pričela vedno bolj pogajati trdna vera, da je Matevž vendarle živ, pa se je umaknil in se skrival financarjem v kak skriven kot, kjer bo najpreje izlečil rano. Pošte o sebi najbrže poslata ne more, ker se boji, da se ne

Cerkno je prišel živinozdravnik dr. Stemberger. — Pred dnevi je popolnoma zgorela hiša posestnika Jakoba Makuca v Zgornji Tribuši. — V Idriji se je težko ponesrečil rudniški voznik Franc Štravs. — Odredbe glede preklinjevanja in žaljenja katoliške vere se strogo izvajajo. Zadnje dni je sodišče v tem oziru zopet obsodilo na 110 lir globe 21 letnega Franca Cernica iz Sv. Mihaela na Krasu. — V Sv. Luciji je predaval znani strokovnjak dr. Valič o sadjarstvu.

Bolgarija.

s Jugoslovanska zapora bolgarske meje bo ukinjena. »Demokrateški Zgovor«, uradno glasilo vlade, poroča, da bo vprašanje otvoritve bolgarsko-jugoslovanske meje, ki je z ozirom na atentate v Južni Krbiji zaprta, v kratkem ugodno rešeno. Za dijaštvo bo meja odprta že prihodnje dni. Splošna zapora bo ukinjena v bližnji bodočnosti.

Francija.

s Nova vojaška postava. Francoski parlament je izglasoval novo vojaško postavo, po kateri so k obrambi domovine za slučaj mobilizacije obvezane tudi ženske. Stalne armade bo imela Francija 525.000 mož.

Romunija.

s Proti enakopravnosti cerkva. Vlada je predložila zakon, ki ne priznava enakopravnosti veroizpovedi in ki hoče označiti pravoslavno cerkev za državno, druge pa zakonsko prikrajšati. Zato se pripravljajo od katol. strani velike manifestacije, procesije

in protestna zborovanja, saj je ta zakonski načrt v nasprotju z določbami dogovora, ki ga je sklenila romunska vlada s sveto stolico, zato bodo romunski nestrpnosti, ako bodo na takem zakonskem načrtu vztrajali, doživeli prej ali slej — polomijo.

Poljska.

s Gibanje komunistov. Komunistična stranka v Poljski ni dovoljena, zato nastopajo tam komunisti pod različnimi drugimi firmami. Pri zadnjih volitvah so izvojevali 6 poslancev pod geslom »Kmetstvo-delavskega edinstva«. Tajno pa delujejo na vso moč. Tako je n. pr. odkrila policija na ženski gimnaziji v Lodžu tajno komunistično celico ni več učenk od sedemnajstih do devetnajstih let je bilo obsojenih radi širjenja komunizma. Par dni pozneje je izsledila policija, da so komunisti v Lodžu imeli svoj generalni štab v neki knjigarni.

Amerika.

s Velika poplava v Kaliforniji. Brambni nasip reke Santa Klara se je pod ogromnimi masami vode, ki je narastla vsled deževja, podrl. S sedem metrov visokim valom se je razlila voda po ravnini San Fernando v Kaliforniji. Voda je uničila več krajev, mesti Fillmore in Piru se nahajata v črni deročega valovja, kraj Nevada II je uničen! Zadnja poročila govore o 500 smrtnih žrtvah, škoda pa znaša seveda več milijonov dolarjev.

s Razno. Slovenec 19-letni Anton Jontes, ki je nedavno vsled ljubosumnosti ustrelil svojo izvoljenko Alice Preskar, je bil te

dni pred poroto, ki je obstajala iz 5 žensk in sedem moških. Spoznan je bil krivim, ker pa je priporočala porota milostno sodbo, ne bo usmrčen na električnem stolu, ampak pride v dosmrtno ječo. — V Clevelandu so otvorili koncem februarja 1928 novo poslopje Slovenske hranilnice, ki bo stalo nad 10 milijonov dinarjev. V poslopu bo tudi veliko gledališče s 1600 sedeži in bo med najmodernejšimi v mestu. Samo krasne orgle v tem gledališču bodo veljale nad 1 milijon Din.

Drobne novice.

77 ministrov je imela Čehoslovaška v desetih letih.

Z 18. leti je šel v vojak, a vrnil se je z 32. iz ruskega ujetništva Karl Oswald, doma v Bratislavi v Čehoslovaški.

Znani čehoslovaški komunistični poslanec dr. Šmeral se je v Rusiji — oženil.

20.000 mož je zbral arabski šejk Teysal. Vso Arabijo hoče združiti in še Angleže nagnati. Bo težko šlo.

Vse je hotel prekositi v zračnem letanju angleški letalec Kinkead. Je padel v morje in utonil.

Aviomobil se je prevrnil v bližini Lublina na Poljskem. 70 oseb ranjenih, med njimi 6 smrtnonevarno.

V Alpah je zopet zapadlo toliko snega, da je promet na cestah otežkočen.

Mednarodni spomenik proti vojni hoče postaviti odbor, ki ima sedež v Zenevi.

Na madjarsko odposlanstvo, ki je prišlo k odkritju Kossuthovega spomenika v Njujork so padali streli. Bilo je nekaj ranjenecov.

bi izdal in financarjem svojega skrivališča ne dal spoznati. Drugače bi ji bilo nerazumljivo, kako da

»Hlapec mi grozi, da me vrže iz hiše. Ali je on gospodar?«

ni glasu o njem. Menila je, da je financarja sram, ker sam nima nobenih vestí, da pa misli isto kot ona sama in hoče priliko Matevževega molka izkoristiti zase in speljati vodo v svoj mlin. Predobro je poznala mater in vedela, da so kaj dostopni lepim in prikupljivim besedam. Zato se jim pa ni udala niti za las in ni hotela poslušati njihovih namigavanj in ugibanj, ker je vedela, da se bodo brž ugnali, ko bodo videli njeno trdno voljo in živo upanje v Matevžovo srečo.

Zvest tolažnik je bil Cilko stari hlapec Janez. Vedno znova je poudarjal, da je Matevž najbrže kje skrit in da se bo oglasil, kakor hitro se mu ne bo več zdelo prenovarno.

Tako je Cilka vse tiste dni živela dvojno življenje, eno zase in za Janeza, ki mu je zaupala vse svoje srce, drugo pa za očeta in mater in ljudi. Mati so počasi uvidevali brezmiselnost in brezplodno prigovarjanje ter nehali siliti v Cilko. Saj so ji želeli samo vse dobro. Njihovo prigovarjanje je največ povzročila skrb, da bi Cilka vsled skrbi res nazadnje ne zbolela. Zato so ji hoteli misli obrniti v drugo smer. Ko so pa videli, kako je za to nedostopna in posebno, ko so zdaj večkrat videli njeno navidezno dobro voljo, so se tem laže dali preveriti in so odnehali. Tudi očetove odločne besede so storile svoje. Tako je financar našel vsako pot bolj gluha ušesa in vedno krajše odgovore. Sumljivo se mu je videlo vse to in pričel je pogosteje oprezovati po Dobravi ter je s tovarišem Stankom prebil marsikatero noč na dobravskem, posebno po stezah na Golico. A zaman je bilo vse. O tihotapcih ni bilo ne duha ne sluha.

Minilo je že štirinajst dni po onem nesrečnem streljanju na Golici, ko je Cilko nenadoma obšla čudna slutnja, ki ji ni vedela vzroka. Posebno v nedeljo zvečer je bila čudovito nemirna in je venomer pričakovala, da se bo nekaj zgodilo. Govorila je popol-

Otroci starejših roditeljev. Neki ameriški profesor je proučil 1028 znamenitih mož in je napravil poročilo, iz katerega je razvidno, da se roje starejšim staršem boljše otroci kot mladim roditeljem. Aleksander Veliki, Napoleon, Fridrih Veliki, Roosevelt, večina torej vojskovodje, so se rodili, ko je bil njihov oče starši 50 let; Bach, Beethoven, Mendelssohn, Goethe, Shakespeare, Baffal in Rembrandt, smilni umetniki, so imeli 40 letne starše, državniki in filozofi Konfucij, Cromwell, Bismarck, Gladstone, Franklin, Bacon so imeli celo starše petdesetletnike. Profesor trdi, da je 90 odstotkov vseh zločincev imelo očeta mlajšega nego 25 let.

Ogromna veriga. V sheffieldski tovarni na Angleškem se izdeluje veriga, ki bo največja veriga na svetu. Tehtala bo 30 ton in bo dolga približno 40 m. Vsak člen verige bo 4 m dolg in približno toliko širok. Ta veriga je določena, da ojači nekaj glavnih stolov londonske katedrale sv. Pavla.

Najbolj zdrav poklic je vsekakor poklic admiral. Francoska mornarica ima n. pr. približno toliko ad-

Dve letali sta trčili v zraku v Londonu. Vse mrtvo in razbito.

25. otroka je dala svetu te dni 42-letna žena v vasi Sanlucar v Španiji. Dosedaj je imela enkrat trojčke, štirikrat dvojčke.

Turki nameravajo svojo nerodno pisavo zamenjati z latinskimi črkami. Uvedli pa bodo tudi slovanske sičnike: č, ž, š.

Prve tri podmorske čolne je naročilo v Franciji poljsko vojno ministrstvo.

Nebotičnik, ki bo dom vlade sovjetskih republik, so pričeli graditi v Moskvi. Največja dvorana bo imela prostora za deset tisoč ljudi.

Velika tovarna za pisalne stroje in kinematografske aparate je zgorela v Parizu, vsled česar je 1100 delavcev brezposelnih.

Nove poštne znamke s slikami pisateljev Tolstega in Gorkega bo izdala sovjetska pošta na upravo.

Blizu Budimpešte se je zaletel vlak v veliko čredo goveje živine. Lokomotiva je skočila s tira, 14 živali je bilo mrtvih.

Novo uniformo bodo dobili italijanski diplomati. Na levi prsni strani se bo bliščalo zlato fašistovsko znamenje.

Nove zaloge marmora so odkrili v Bolgariji, ki je boljši od italijanskega.

12 milijonov dolarjev je podedoval delavec Abaciak v Lodzu na Poljskem. Ne bo več rdečkar!

Ustaja v mestu Caracas v prestolici Venezuele je zahtevala doslej 42 smrtnih žrtev.

Desetletnico nepretrganega ministrovanja je praznoval 3. marca ruski komisar za zunanje zadeve g. Čičerin.

V vsako hišo Domoljuba!

50

miralov kot ladij. Velik del teh gospodov je starih nad 80 let. Najživahnejši med vsemi je admiral Floucaud de Dourecoi, ki je dožakal že 93. leto; služil je še na starih vojnih ladjah, ki so bile lesene in so imele jadra.

Miš v sodni dvorani. V nekem londonskem sodišču se je te dni med obravnavo nenadoma pojavila miš. Skočila je iz kote, oblezla sodne spise in zakonike ter je prav tako hitro, kakor se je prikazala, tudi izginila. Čez trenutek pa se je zopet pojavila in je začela skakljati po mizah in stolihi. Razprava se je morala prekiniti in na ubogo žival se je začel velik pogon, ki je trajal celo uro. Miš so začeli najprej loviti sodni slugi, potem so se spravili na noge tudi sodniki, za njimi časnikarji in končno še predsednik razprave. Po dobri uri nervoznega liva se je zapisnikarju posrežilo napraviti dogodku konec. Vrgel je štiri in pol funtov težko knjižo na miš in jo tako pokončal. Sodna razprava pa se je v splošni veselosti nadaljevala.

Največji ženski. V berlinskem cirkusu Buscila

dne z Lovračevo Lono, ki ji je dejala, da se njej zdaj že preneumno vidi, ker ne dasta tihotapca nikake vesti od sebe. Trdno veruje, je dejala, da sta Tilen in Matevž srečno ušla. Če bi bil Matevž mrtev, bi bil Tilen gotovo že prinesel sporočilo. Da bi bila mrtva oba, si Lona ne more misliti, ker je Tilen hujši od vruga in se ga niti kroglja ne prime. Mora biti tedaj kak drug vzrok.

»Veš, Cilka,« je še dodala Lona, »meni se prav močno dozdeva, da Matevž prav tako težko čaka novice o tebi, kakor ti o njem.«

Te besede Cilki vse popoldne niso šle iz glave. Misel, da Matevž leži kje bolan, in ne more do nje, ali pa si misli, da ga je morda ona pozabila, ji ni dala miru. Ko je v mraku šla v cerkev, da pred Avemarijo malo pomoli za Matevžovo srečo, je srečala gospoda župnika. Slučajno jima je nanesel pogovor na finančarje in tihotapce, pa so jo gospod župnik naenkrat vprašali, če se res ženi.

»S kom neki?« jih začuden vpraša Cilka.

»Menda z nekim finančarjem, ka-li?« ji omenijo gospod.

»Ne da bi vedela. Morda bi se res finančar rad ženil pri nas, ali zato je treba dveh; tudi neveste!«

»Tedaj ga ti ne maraš, Cilka?«

»Ne.«

»Ali meniš ostati vedno kar sama? Čas je že, da se malo ogledaš in misliš nase. Oče in mati ne bodo vedno!«

Skoro si je mislila Cilka, da je finančar tudi gospoda župnika pripravil, naj ji tako govore. Zato jim mirno, a odločno pove:

»Sem si že ogledala.«

»Si? Koga pa?«

»Ni od tu.«

Viri pravega veselja.

a) Branje dobrih knjig in časopisov.

Med mnogimi viri resničnega veselja zavzema gotovo odlično mesto branje dobrih knjig in časopisov. Namenoma povdarjam: dobrih. Na najboljši njeni najdete dosti ničvrednega plevela, med lepim sadjem najdete tudi gnilo in črvivo, med užitnimi gobami najdete tudi strupene in smrtonosne. Plevel po svojih njivah preganjate, pa tudi svojim otrokom ga pokazete, da ga poznajo in da ga zatirajo; za gnilo in črvivo sadje ne marate, za kupčijo je sploh nerabno; strupene gobe se uče otroci spoznavati po šolah in tudi vi ne boste šli in kuhali strupeno mušnico, da bi jo pojedli, če je tudi lepa za oči. Raje verjamejte izkušenim ljudem, kakor da bi bila mušnica vaša smrt.

Vidite, prav tako je s književnim in časopisnim blagom. Marsikaj je slabega, gnilega, črvicega, marsikaj plevela, marsikaj strupa. In mnoge je že tak strup omamili morda celo zastrupil. Seveda se marsikdo izgovarja: »Meni ne more nobena reč škodovati. Sem že vsega navajen.« Ne tako hitro! Strup ne škoduje naenkrat, v hipu, ampak lepo(?) počasi razkrajja kri, dokler ne dovrši svojega dela. In ko je delo dovršeno, se ti že nič več ne zavedaš. Upam, da boš primeru lahko sam našel.

Povejmo zdaj, kakšno veselje imaš pri branju. To je pač odvisno od tega, do kakšne vrste branja imaš ti največje nagnenje.

Morda te veseli politika, velika in mala, belgrajska, oblastna ljubljanska ali mariborska, okrajna in domača občinska. Bereš,

kako se podajajo naši v Belgradu. Bereš in zdi se ti, kakor bi bil zraven. Zdaj kimaš z zadovoljstvom ali Korošču, pa spet veselo zamrmraš: »Dobro jih pere Pušenjak!« zadovoljen si z Brodarjem; če bi mogel, bi kar šel tja v Belgrad in bi sam posegel v razpravo živo in ognjevito, dostojno in prepričevalno. Enako te veseli vsakokratno zasedanje društva narodov, pazno zasleduješ morda pametne nasvete, pa zraven pomanjkanje dobre volje, samoljubje posameznih držav. Tudi rad pogledaš, kaj kuhajo naši sosede, kako godejo Italijani, kako se pripravljajo Romuni za in zoper svojega Karla, kaj mešajo Ogri, kako se gibljejo Bolgari, kaj pravijo Grki, kaj počno Albanci tam za gorami in kaj mislijo v Nemški Avstriji. Rojen politik si. Bog ti blagoslovi to veselje!

Vidiš, vsi pa niso iz takega lesa. Vneti so samo za novice. Skoro so malo hudi na »Domoljuba« da preveč ustreza politikom in da se premalo ozira na našo radovednost. No, pa se bo treba že unesti. Rad vidiš, če je v časopisih kaj novega iz tvoje bližje okolice, morda iz tistih krajev, kjer si kdaj hodil in delal, kjer imaš svoje prijatelje iz vojnih ali iz vojaških let, morda celo iz dni, ko si se pehal za svoj vsakdanji kruh tam po Ameriki, tam po Vestfaliji. In spet rad bereš o nesrečah na morju na suhem, v zraku, o povodnjih, o potresih. Samo da ne bereš takihle reči s pritrim veseljem, ki ljudem nesrečo privoščijo, pa bo vse prav. Nič se ne bova skregala.

Pa so še drugi, ki kažejo bolj gospodarske talente. Niso iz tiste šole, kjer pravijo: »Kaj bo mene gospoda kmetovati učila! Ze sam dosti znam.« Smete mi verjeti, da je že nekatere važne gospodarske članke v »Do-

»Tedaj še vedno misliš na onega tihotapca, ki so ga na Golici ustrelili, kot so mi oni dan pripovedovali Lovračeva mati?«

»Povedali so mi, da je pošten fant, čeprav ga je nekaj časa premotilo tihotapstvo. Mislim, da ga ne bo zapeljalo nikoli več. Srce mi pravi, da bo zame in za našo hišo. Poštena je moja ljubezen. Brez ljubezni pa ne grem z nikomur v zakon, ker so pretežka njegova bremena, da bi jih mogla nositi brez ljubezni.«

Lepa je bila Cilka pri teh besedah. Visoka in vitka je stala pred duhovnim gospodom, za prst višja od njih in oči so ji gorele v živi modrini, zlasti lasje pa so se še v mraku lesketali. — Gospod župnik so ji z očetovsko ljubeznijo dejali:

»Le vedno ostani tako pridna in dobra, kakor si bila dozdaj, Cilka, pa ti bo Bog srečo dal!«

Te besede župnikove so se razcvetele v Cilkini duši, da ji je skoraj na jok šlo. Še bolj so potrdile njeno slutnjo, da se mora nekaj zgoditi, da se mora obrniti. In sicer na bolje, ne na slabše, ker hudega je bilo vse te dni že več kot dovolj. Z Janezem sta se po večerji menila pod tepko in tudi Janez je bil te misli, da se mora kmalu zvedeti, kaj je z Matevžem. Ker je tudi v Janezu rastle živa vera, da se bo Cilki kmalu obrnilo na srečo.

Tako je šla Cilka precej pozno spat v nekem čudnem nemiru. Na eni strani se ji je laskala dobra beseda gospoda župnika, tolažba Lonina in Janezeva, na drugi strani pa jo je plašil ves prestani strah in tegoba vseh minulih dni, ki je morda še vedno ne bo konec. Zato je tisti večer pred podobo Matere božje posebno iskreno molila in vroče prosila majniško kraljico, naj ji za konec svojega godovanja prinese vest o Matevžu. Nekako potolažena je legla k počitku in dolgo, dolgo ni mogla zaspiti. Še ko je zatislila trudne

moljubu» in drugod napisala kmetova roka. Pameten človek bere take članke iz gospodarstva, iz gospodinjstva, pa si misli: »Poskusimo še pri nas!« Morda se mu bo stvar obnesla in nov napredek mu bo vlil novo veselje do gospodarstva. Mogoče ne bo šlo. Pameten gospodar se bo vprašal: »Zakaj se pri nas ta stvar ne obnese?« Morebiti ni dobro prebral, morebiti kakšno malenkost opustil. Morebiti je kriva neuspeha drugačna zemlja: ilovnata, prodnata, močna in rodovitna, pusta in peščena? Morebiti lega zemlje: odprta vetrovom, v z tišju, odprta samo mrzlim vetrovom. Pameten gospodar bo razmišljal vse to, morda povpraševal pri strokovnjakih in s tem bo napredoval v gospodarstvu in tak napredek mu bo prinesel mnogo veseljih ur.

Mestni sloji žive danes v sportu, pa bodo našli najprijetnejši ktiček v **sportnem oddelku** vsega časopisja, nasproti pa bodo mnogi naročniki po deželi z največjo pažnjo zasledovali društveno gibanje. Prijatelj lepe knjige bo kar spretil požiral nove književne pojave v domačem slovstvu; morda b. včasih malo nejevoljen, ker mu finance ne prepuste, da bi si tudi vsako knjigo nabavil. Pa bo že našel pota in sredstva, da bo denarne težkoče premagal in bo spet v tem našel nov vir veselja.

Koliko duševnega bogastva prinese hišam in družinam knjiga nabožne vsebine ali časopis s podobno vsebino. Nimam tu v mislih mašnih knjig, ne, ampak knjige o življenju in razvoju sv. kat. Cerkve, o življenju svetnikov, o cerkvenih obredih, o cerkvenem letu in podobno vsebino. Pred očmi so mi naša Mohorjeva družba, naš Bogojub, njegov tovariš Glasnik presv. Srca, Kat. misijoni, tudi Misijonski koledar in temu podobne knji-

ge. Saj so to knjige, ki nam pomagajo izpopolnjevati naše najpotrebnejše znanje, nauk o Bogu in o njegovem delovanju in o njegovem vplivu na človeka.

(Dalje prih.)

BUDILKE od 60 Din naprej, žepne in stenske ure, zlatino in srebrnino, kakor **OČALA** vseh vrst **JOS. JANKO** tudi nudi **KAMNIKU**, nasproti farne cerkve, 1442

Največja izbira

moškega in ženskega sukna je v trgovini **JOSIP ŠLIBAR, Ljubljana,** Stari trg 21 (poleg Zalaznika).

Orožje Brovnični, pištole za strašenje psov, samokresi, puške, zaloga lovskih in ribiških potrebščin ter umetni ogenj. **F. K. KAISER, puškar, LJUBLJANA, Selenburgova ulica šte. 6.**

Najcenejš in najboljše

kupite klobuke, čepice, srajce, samoveznice, nogavice in vse vrste pletenine lastnega izdelka pri:

Anton Adamič-u v Kranju

Največja zaloga modnega blaga.

Trboveljski cement traverze: Fr. Stupica

vsak dan svež, v papirn. vrečah in **ZELEZNINA LJUBLJANA**

V VSAKO HIŠO »DOMOLJUBA«!

Žalostnim srcem obveščamo vse znance, da je

FRANC PAPEŽ

p. d. Ivanov oče iz Lopate pri Hinjah

dne 16. marca t. l. izdihnil svojo blago dušo v 88. letu svoje starosti. — Zapušča enega sina ter dve hčeri. — Bog mu boji plačnik!

ZALUJOČI OTROCI.

Alojzij Zupan Sp. Duplje št. 29, izdeluje kožuhovino, strcijm jerbovino, vse vrste divjačino in razne vrste kola, Naročila sprejema tudi Peter Kristian, čevljar, Savsko predmestje, Kranj.

Edino najboljše **šivalni stroji in pletilni švic. „Dubied“ stroji ter koleca** za rodbino, obrt in industrijo so le

Jos. Petelinca

Gritzner, Adler

Najnižje cene! Tudi na obroket **Ljubljana**

blizu Prešernovega spomenika. Pouk v vezonju brezplačno. Večletna garancija.

Ugodna prilika za Veliko noč!

Zaradi popolne opustitve finih modernih in navadnih štof se razprodaja po najnižjih cenah! Cena po dogovoru.

Manufakturna trgovina Marija Rogelj, Ljubljana, Sv. Petra cesta št. 26.

Nobeden naj ne zamudi ugodne prilike!

oči, je v rahlem spanju prisluskovala v odprto okno, ki je skozenj lila v sobo svetla noč in tiho, tiho pripeljala Cilkinemu radlemu spancu.

Komaj je Cilka dobro zaspala, ko jo naenkrat prebudi močno Sultauovo lajanje. Dekle plane zviška s postelje k oknu in pogleda na dvorišče. Vidi ravno smukniti dolgo, krepko moško postavlo okrog vogala hiše in iti proti hlevu. Srce ji pričinja močno utripati, ker se ji vidi, da je bil Tilen. Skloni se kolikor mogoče skozi okno in vidi neznanega moškega odpreti vrata v hlev in jih za seboj zapreti. Niti dihati si ne upa, vse njeno telo in vsa notranjost je samo uho, ki do bolečine napeto prisluskuje v noč. Ne trpi dolgo, ko se vrata iz hleva zopet odpro in z neznanec pride Janez, tiho in oprezno ter najpreje pomiri še vedno lajajočega Sultana. Potem pa zavijeta obadva k zadnjim durim, ki je nad njimi Cilkino okno in se ustavita pod njim.

»Janez, kaj pa je?« vpraša dekle v silnem razburjenju.

»Nekdo ima veselo sporočilo zate! Pojdi in odpri duri!«

Cilka vrže nase obleko in bolj leti ko tebe po stopnicah, ne meneč se, da utegne zbuditi očeta in mater. In res, komaj pride do zadnjih duri, ko se na vratih v hišo pojavijo oče:

»Kaj pa je, Cilka? Pes je lajal!«

»Oče, menda je Tilen prišel. Janez me je poklical! In že je odprla vrata. Urno stopita Janez in za njim dolgi nozance v vežo. Bil je res Tilen, pravi resnični Tilan, samo precej shujšan in ves potan.

Cilka utegne zapreti duri:

»Jezu, Tilen, kaj je z Matevžem?«

»Pozdravlja te! se Tilen zasmee široko in stopi dalje v vežo. Janez urno zapahne vrata, oče že gredo naprej, da nažgo luč. Vsi trije stopijo v kuhinjo.

»Tilen, Tilen, sam Bog te je prinesel!« hiti Janez in z obema rokama stiska silno Tilnovo desnico.

»Glej ga, zlomka, star si, pa imaš še moči v krempljih! Tak spusti me no, desnico mi izpuliš!« se smeje Tilen.

Tilen, Tilen, povej brž, kaj je z Matevžem?« sili Cilka, ki visi z očmi na veliki Tilnovi postavi in ne more niti koraka napraviti z mesta.

»Uh, če si čakala štirinajst dni, vsaj še minuto počakaj, da sapa dobim! Sem moral presneto hiteti, kajti skoro bi me bil zasačil zeleuce financarski!« se jezi Tilen.

»V hišo, v hišo!« priganjajo oče, ki so že nažgali luč.

»Bolje ne v hišo, se vidi morda luč na cesti,« meni Tilen.

»Res je,« pritrди Cilka, »pojdimo raje v kuhinjo!« Ze pograbi luč, stopi v kuhinjo in zagrne edino okno na dvorišče tako, da se ni moglo luči videti na dvor.

»No, Tilen, zdaj pa povej!« priganja Cilka in potisne Tilnu stolico, ki ta sede nanjo, da zaškriplje, ko stara nenamazana vrata.

»Čaj, saj bom še stolico polomil,« se norčuje Tilen, »ker ni zame delana, ampak bolj za dekliče in ženske.«

»Tilen, za božjo voljo te prosim, ne muči me dalje! Brž povej, kaj je z Matevžem? Kje pa je?«

»Uh, si nepočakana! Ni daleč, ni, komaj dve uri od tu!«

»Jezus, kdaj pa je prišel?«

»I, kdaj neki? Nikoli!«

»Kako, nikoli?«

»Ni prišel, jaz sem ga prinesel!«

»Tilen, ali je hudo?« se zasolzi Cilka.

nastopata sedaj dve sestri, ki merita skupno 4,48 m. Da prihaja njuna telesna višina še bolj do veljave, se smuka okrog obeh najmanjša Hiliputanka Marga, ki je stara 29 let, a je le 53 cm visoka.

Ženske brez slepega črevesa imajo prednost. V nekem nemškem darsniku je bil nedavno priobčen sledeči ozglas: »Zemljna ponudba. Dobro sloječi trgovci išče v serbi zakona družico prijatelje zunanosti in prijaznega značaja. Ženske brez slepega črevesa imajo prednost.«

Najstarejša industrija na svetu je vsekakor pa bombadžna. Ze v 14. stoletju so benečanske in genoveške ladje pripeljale v Evropo prve bale bombadža in mesto Manchester na Angleškem je postalo središče bombadžne industrije in je še danes največji bombadžni industrijski kraj na svetu. Leto 1700 je Anglija izdelala za 5 milijonov zlatih frankov bombadžnih izdelkov, danes je ta številka narasla na 3 in pol milijarde na leto. Vrednost iz bombadževine narejene ga blaga na celim svetu pa cenijo na 25 milijard zlatih frankov. Kaj daje človeštvu malo seme mrlega grnel

Mali oglasnik

Vsaka drobna vrstica ali nje prostor velja za enkrat Din 5. Naročniki „Domoljuba“ plačajo samo polovico, ako kupujejo kmetijske potrebščine ali prodajajo svoje pridelke ali iščejo poslov oziroma obrtniki pomočnikov ali vajencev in narobe.

Hlapec mlajši, močan, nekadilec, pošten in priden, se sprejme v trgovino Franc Majdič, Kranj.

Učenca krepkega in zdravega, poštenih staršev sprejem v kolarsko obrt. Franc Mežek, kolarski mojster, Jesenice 97. Gorenjsko.

Vajenca zdravega in močnega, poštenih staršev sprejme za mesarsko in preka-jevalsko obrt. Franc Zalar, mesar in preka-jevalec, Ljubljana—Bežigrad.

Kleparskega vajenca sprejem takoj. Emil Kalan, Kranj.

Čevljarški pomočnik

in vajenec se sprejme takoj ali o Vel. noči, ki je izve ban finega dela, na stalno mesto vajence, ki se je nekaj časa učil. — Hrana in stanovanje v hiši. — Franc Travnik, čevljar, Trebnje.

Kovaškega vajenca

ki se je že učil te obrti sprejem. — Prednost imajo oni, kateri so dokončali učno dobo. Gašper Golob, kovač, Za dvr 85. Sp. Hrušica.

Hlapec trezen, pošten in priden, se sprejme na lepo kmetijo pri Ljubljani. Bogokletniki izključeni. Ponudbe na upravo lista pod štev. 2391.

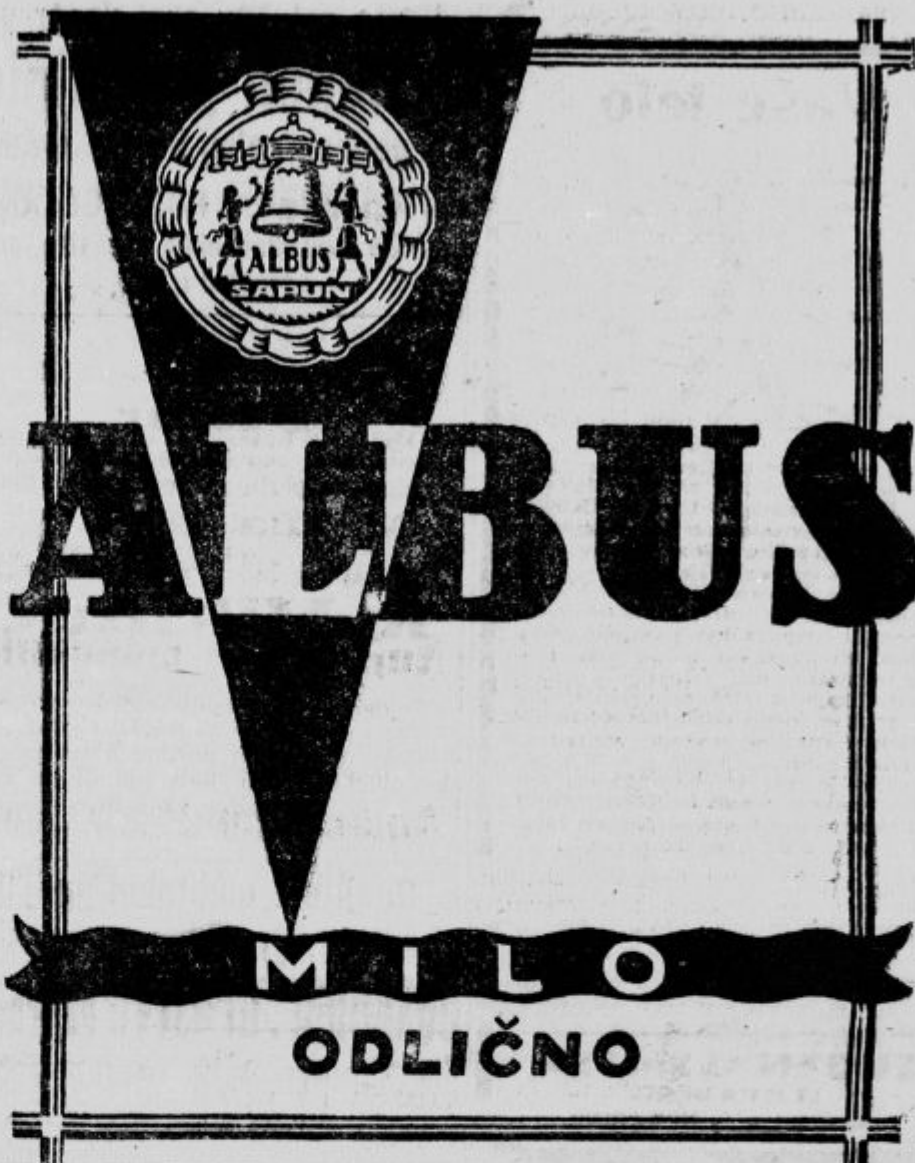
Dobra kuharica

pridna, poštena in snažna, dobi stalno službo v krščanski hiši. Ponudbe pod „Pre-skrbljena“ št. 2188 na upravo Domoljuba.

Kovaškega učenca

sprejme takoj z vso oskrbo v hiši. Franc Rozman, kovač, Prim-skovo 82, p. Kranj.

Hiša v dobrem stanju, ob cesti, v lhanu, je ugodno naprodaj. — Franc Vidmar, lhan 17, Domžale.

Najceneje se oblečete, ako kupujete gotove moške in deške obleke domačega izdelka pri **JOS. OLUP** — Ljubljana, Stari trg št. 2, ki ima v zalogi tudi sukno in hlačevino iz svetovnoznanih čeških tovarn ter vsakovrstne pletenine, jumperje, jopice in perilo. — Obenem se priporoča znana gostilna „**POD TRANČO**“ kjer se točijo najboljša štajerska in dolenska vina.

Pozor! Prodajalci srečk na obroke!

Še nikdar ni bilo tako visoke provizije! Ne v sistem! Takojšnja vprašanja pošljite pod šifro „Sijajen zaslužek“ 262—196 na „Interreklam“ d. d. Zagreb, Marovska 28.

Posestvo, srednje, se da v najem, event. se ali žago na kakem prometnem kraju. Posestvo obsega 9 rodovitnih njiv, travnikov za 5 glav živine, redi se po 10 prašičev. Hiša in gospodarsko poslopje novo, z opeko krito, pred hišo vodnjak, sadonosni vrt, 4 orale skupaj, ograjen z živim plotom, 4 parcele hoste, 2 vinograda, vse v najlepšem stanju, 15 minut od mesta. — Naslov se izve v upravnistvu „Domoljuba“ pod številko 2413.

Predno gradite

vodno kolo

zahtevajte ponudbe za

vodne turbine

od tvrdke **G. F. Schneller**,

podjetje za gradnjo vodnih turbin, Škofja Loka

Neomejena varnost!

KRANJSKA HRANILNICA V LJUBLJANI

Knatljeva ulica št. 9, eno minuto od glavne pošte, najstarejša hranilnica v Jugoslaviji (ustanovljena l. 1820) **zdaj last Ljubljanske oblasti**, katera jamči za vse njene obveze z vsem svojim premoženjem in davčno močjo, sprejema vloge na hranilne knjižice in tekoči račun proti najugodnejšemu obrestovanju ter izposoja denar glasov statuta na hipoteke in menice po zelo ugodni obrestni meri. Vloge v naši hranilnici so proste rentnega davka. Stanje vlog koncem decembra 1927 je znašalo okroglo Din 50,000.000.—.

Zaradi preselitve svoje trgovine prostovoljno

RAZPRODAJAM

raznovrstno blago za moške, ženske in otroške obleke in drugo manuf. blago pod tovarniškimi cenami v **Škofji Loki**, zraven kepečnice cerkve.

Za obilen obisk dokler trajajo zaloga se priporoča občinstvu

Martin Remih

V VSAKO HIŠO „DOMOLJUBA“!

Vaše telo

zahteva nego, da ostane zdravo. Za pravo nego telesa se uspešno rabi že od dedovskih časov pravi Fellerjev milodišeči Elsalluid. Oslabljenemu telesu doprinese moči in svežosti, oživlja živce, jači mišice in tetive ter deluje dobro na vse ostale dele telesa.

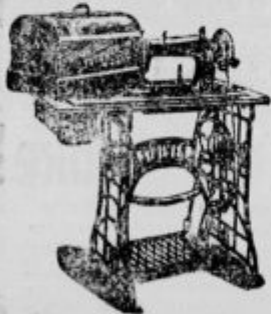
Masiranje in drgnjenje z Elsalluidom pospešuje obtok krvi ter vzdržuje tako telo vedno odporno in čvrsto za delo. Umivanje z Elsalluidom jači trudne oči, deluje umirjeno na živce ter ublažuje boli. V zunanji in notranji uporabi je najboljša zaščita proti nahodu, influenci, gripi in drugim nalezljivim boleznim in prehladu. Raztopljen je izvrsten za izpiranje ust, grla in goltanca. Elsalluid je že 30 let tako priljubljen le zato, ker je vsestransko uporabljiv, zunanje in notranje, kot naravnostljuješe domače sredstvo in kozmetikum. Močnejši je kot francosko žganje.

Zahtevajte v lekarnah in tovarnih trgovinah tudi v najmanjših krajih izrečno „Fellerjev“ pravi Elsalluid v poskusnih steklenicah po 6", dvojnih po 9" ali specialnih po 25" Din. Drugače naročite direktno po pošti, potem je ceneje, čim večjo količino naročite naenkrat, ker stane z ometom in poštnino vred

9 poskusni, ali	6 dvojnih ali	2 specialni stekl.	62 Din
14 " " " "	12 " " " "	4 " " " "	192 Din
24 " " " "	36 " " " "	12 " " " "	359 Din

Naslov označite tako: Lekarnar

EUGEN V. FELLER
STJUBICA DONJA
ELSATRG 1, H. VATSKA

Najpopolnejši
STÖWER
šivalni stroji

za ženske, krojače
in cvetarice ter za
vsak dom.

Preden si nabavite
stroj, oglejte si to
izrednost pri trditvi

L. Baraga,

Ljubljana

Satenburg, ul. 6/1.

Brzplačen ponk.

15 letno jamstvo.

Varno naložite svoj denar v
Vzajemni posojilnici
v Ljubljani, poleg hotela „Union“.
Obrestovanje najugodnejše.
Posojila proti vknjižbi na posestva, prot
poroštvo i. t. d.

Denar

si prihranite, ako kupite dobro blago za
obleke in perilo; to pa le zato, ker
naidefe

v občno znani, nad 50 let obstoječi trgovini

R. Miklauc
„Pri Škofu“ Ljubljana

za veliko strokovno odbrano zalogo prvo-
vrstnega kamgarna za moške obleke, fino
svileno, volneno in perilno blago za žens-
ke obleke, kakor tudi vse druge vrste
blaga. — Postrežba zanesljivo poštena.
Naročila po pošti se takoj izvršijo.

Gnojite z umetnimi gnojili
katere ima stalno na zalogi

Gospodar. društvo na Vrhniki

Dobi se **SUPERFOSFAT, ČILSKI SOLITER** in
KALJEVA SOL. Poleg tega vse vrste najfinjših
poljskih in vrtnih semen ter raznega **špecer. blaga.**
Cene nizke. Solidna postrežba.

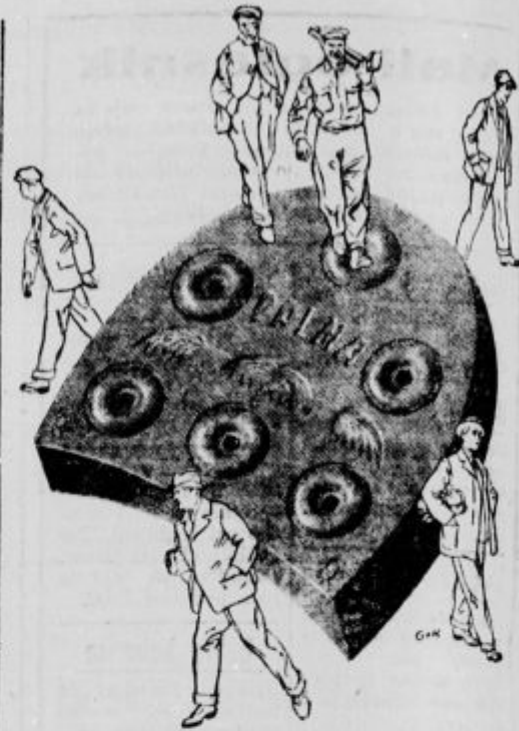
Svoji k svojim.

GORENJCJI!

Ne zamudite prilike in oglejte
si veliko zalogo novodošlega
spomladanskega blaga za
ženske in moške obleke pri

Vinko Savniku v Radovljici

Cene najnižje! Priporočite se!

Ljudje, ki delajo, nosijo

PALMA
KAUČUK PETE

Prednosti:

Ceneje in trpežneje kot usnje, prijetna
hoja. Varuje Vam živce.

Najuspešnejše sredstvo za rejo domače živali
je brezdomno

»**MASTIN**«

ki pospešuje rast, odebelitev in omastitev domače,
posebno **klavne živine.** Jasen dokaz neprecenljive
vrednosti Mastina so brezštevilna zahvalna pisma!
Cena: 5 skat. 46 Din, 10 skat. 80 Din. **LEKARNA**
TRNKOCZY (zrav. rotožva), Ljubljana, Mestni trg 4

Pri „Češniku“

Ljubljana - Lingarjeva, Stritarjeva ul.

Najlepši in najboljši nakup blaga
za ženske in moške obleke. Naj-
večja izbira svilnatih rut in šerp.

Oglejte si zalogo!

Zadružna gospodarska banka d. d.

Telefon št. 2057, 2470 in 2979.

Ljubljana, Miklošičeva cesta 10

Brzolv.: Gospobanka.

Kapital in rezerve skupno nad Din 16,000.000.--, vloge nad Din 300,000.000.--.

Izvršuje vse vrste bančnih poslov pod najugodnejšimi pogoji. Prodaja obveznic 7% drž. invest. posojila ter 2½% vojne
odškodnine in vseh vrst vrednostnih papirjev tudi na obroke pod zelo ugodnimi pogoji.

Glavno in največje zastopstvo v Sloveniji za prodajo **srečk Državne razredne loterije.**

Izdajatelj: Dr. Frane Kulovec.

1°

Urednik: Frane Zabret.

Za Jugoslovansko tiskarno: Karel Češ.